

Datum 12 oktober 2021

Onderwerp Besluit op uw Wob-verzoek

Behandeld door

Ons kenmerk Z21-5601 / D21-38367

Uw kenmerk

Bijlagen 29

Geachte

Op 26 juli jl. heeft u een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingediend, waarin u vraagt om correspondentie tussen Staatsbosbeheer en Stichting Flevolandschap betreffende de Casteleijnsplas vanaf 1986 tot 6 juli 2021. Bij brief van 3 augustus jl. is de ontvangst van uw brief bevestigd.

In de brief van 3 augustus jl. heb ik tevens de beslissing op uw Wob-verzoek op grond van het bepaalde in artikel 6 lid 2 van de Wob met nog eens vier weken verdaagd, omdat met het verzamelen van de door u gevraagde informatie meer tijd is gemoeid.

Per brief d.d. 21 september jl. heb ik de beslissing op uw Wob-verzoek op basis van het bepaalde in art 4:8 Algemene wet bestuursrecht (Awb) opgeschort om zienswijzen op de openbaarmaking van het document met nummer 12 te vragen aan een belanghebbende. De belanghebbende heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking.

Uw Wob-verzoek

Het tijdstip van indiening van uw verzoek is bepalend voor de reikwijdte van uw verzoek. Een Wob-verzoek kan nooit betrekking hebben op na dat verzoek vervaardigde documenten.¹ Dit betekent dat documenten vervaardigd na 26 juli 2021, niet zijn meegenomen bij de behandeling van uw Wob-verzoek.

U vraagt in uw Wob-verzoek om alle correspondentie tussen Staatsbosbeheer en Stichting Flevolandschap vanaf 1986 tot 6 juli 2021. Telefonisch is met u besproken dat Staatsbosbeheer dit verzoek ruimer zal opvatten. Het verzoek heeft daarom betrekking op alle correspondentie tussen Staatsbosbeheer en derden omtrent de Casteleijnsplas vanaf 1986 tot 6 juli 2021.

---

¹ ECLI:NL:RVS:2015:623

Resultaten onderzoek

Ik heb uitgebreid onderzoek uitgevoerd of Staatsbosbeheer beschikt over de documenten waarop uw informatieverzoek betrekking heeft. Ik heb hiervoor het (digitaal) archief, de systemen en de betrokken collega's geraadpleegd.

Ik heb negenentwintig documenten aangetroffen.

De documenten die betrekking hebben op uw verzoek, bevatten persoonsgegevens. Verstrekking van persoonsgegevens blijft op grond van artikel 10, lid 2 aanhef en sub e Wob achterwege wanneer het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. In de documenten staan namen, adressen en handtekeningen. Van openbaarmaking van persoonsgegevens zoals namen, handtekeningen, telefoonnummers en e-mailadressen wordt in lijn met vaste rechtspraak in beginsel afgezien.² Namen van personen die uit hoofde van hun functie in openbaarheid treden, worden wel openbaar gemaakt.

Besluit

De door u gevraagde zaken vallen onder de reikwijdte van de Wob. Ik heb besloten tegemoet te komen aan uw verzoek en de documenten (deels) openbaar te maken. In de bijlage bij dit besluit treft u 29, inclusief een overzicht, aan. Voor de overzichtelijkheid heb ik de bijlagen genummerd, de nummers op de bijlagen corresponderen met de nummers op het overzicht van de bijlagen.

Ik heb de in de bijgevoegde stukken vermelde persoonsgegevens (deels) onleesbaar gemaakt. Voor de motivering verwijs ik u naar de overwegingen. Per onleesbaar gemaakt onderdeel is zichtbaar op welke grond de informatie niet openbaar wordt gemaakt. Informatie die niet onder de reikwijdte van uw verzoek valt, maar wel in de documenten is opgenomen, maak ik niet openbaar.³ Deze passages zijn onleesbaar gemaakt.

Rechtsmiddelen

Indien u het met dit besluit niet eens bent, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit bezwaar maken. Het bezwaarschrift kan worden gezonden aan de Directeur Staatsbosbeheer, Postbus 2, 3800 AA Amersfoort. U wordt verzocht een afschrift van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Een bezwaarschrift moet zijn ondertekend en bevat tenminste :

- Naam en adres van indiener;
- Dagtekening;
- Omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- De gronden waarop het bezwaar rust.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

---

² ECLI:NL:RVS:2018:321

³ ECLI:NL:RVS:2018:1356

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] via [REDACTED] of
Wob@staatsbosbeheer.nl.

Met vriendelijke groet,
de directeur Staatsbosbeheer, namens deze,

[REDACTED]

drs. B.A. Revis
directeur Terreinbeheer & Ontwikkeling

Z21-5601-1	Begeleidende brief onderzoeksresultaten Kastelijnsplas met bijlage	19-2-1987	Ja
Z21-5601-2	Verzoek toestemming uitgifte peurvergunningen Casteleijnsplas	13-6-1988	Ja
Z21-5601-3	Brief hengelsportfederatie het Oude en Nieuwe land	14-6-1988	Ja
Z21-5601-4	Wijzigingsovereenkomst peurvergunning Casteleijnsplas met begeleidende brief	28-7-1989	Ja
Z21-5601-5	Brief kenbaarheid belangstelling Casteleijnsplas	7-2-1990	Ja
Z21-5601-6	Masterplan archeologische en historische route Flevoland	1-6-1990	Ja
Z21-5601-7	Brief met verzoek standplaats Casteleijnsplas	24-7-1990	Ja
Z21-5601-8	Brief met doorzending verzoek standplaats Casteleijnsplas	24-7-1990	Ja
Z21-5601-9	Conceptbrief met reactie op ontwikkelingsvoorstel Casteleijnsplas	9-8-1990	Ja
Z21-5601-10	Brief met reactie op ontwikkelingsvoorstel Casteleijnsplas	14-8-1990	Ja
Z21-5601-11	Brief met verzoek vergunning Casteleijnsplas	14-9-1990	Ja
Z21-5601-12	Brief recreatieve ontwikkelingen Casteleijnsplas	21-9-1990	Ja
Z21-5601-13	Reactie brief recreatieve ontwikkelingen Casteleijnsplas	16-10-1990	Ja
Z21-5601-14	Reactie brief gemeente Noordoostpolder	9-1-1991	Ja
Z21-5601-15	Offerte inrichtingsplan	30-1-1991	Ja
Z21-5601-16	Begeleidende brief bij afschrift	5-3-1991	Ja
Z21-5601-17	Brief over zwemlocaties	5-3-1991	Ja
Z21-5601-18	Brief met bezwaren	10-3-1991	Ja
Z21-5601-19	Brief over uitbreiding van fietspaden Kuinderbos	16-4-1991	Ja
Z21-5601-20	Brief over beschikbaarstellen van een voorbereidingskrediet	16-4-1991	Ja
Z21-5601-21	Rapport	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-22	Rapport	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-23	Rapport	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-24	Kaartje	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-25	Rapport	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-26	Tijdschriftartikel	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-27	Kaartje	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-28	Kaartje	Datum onbekend	Ja
Z21-5601-29	Kaartje	Datum onbekend	Ja

26

Staatsbosbeheer
t.a.v. de Heer Art. 10 lid 2 sub e Wob
Postbus 21
8200 AA LELYSTAD

uw brief van : Ielystad, 19 februari 1987
uw kenmerk : ons kenmerk: Cbwu 3029 toestelnummer: 2786
onderwerp : onderzoeksresultaten bijlage(n): 1 verzonden: 20 FEB. 1987
Kastelijnsplas

Overeenkomstig de afspraak treft u bijgaand aan de resultaten, verkregen door de laboratoria van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, van het onderzoek in de door u ingezonden monsters 298928, 299337, 299834 en 300184.

De kosten van het onderzoek zullen u apart in rekening worden gebracht.

DE HOOFDDIRECTEUR

Voor ~~deze~~

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Hoofd Wetenschappelijke Afdeling

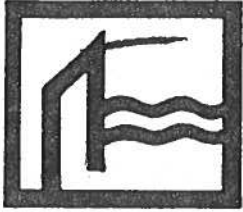

postbus 600
8200 AP Ielystad
smedinghuis
zuidervagenplein
tel. (03200) 9 91 11
telex 40115

dienst voor de IJsselmeerpolders
SUBAFDELING LABORATORIA

Resultaten zwemwateronderzoek 1986 in de Kastelijnsplas NOP

datum	doorzicht (cm)	pH	MPN thermotoler. gistingsbact. per 100 ml	labnummer
18-08	> 50	8.5	< 95	298928
01-09	> 200	8.3	95	299337
15-09	> 20	9.4	95	299834
29-09	> 40	8.1	< 95	300184

KAMER VOOR DE BINNENVISSERIJ

PARKSTRAAT 20
TELEFOON 070-424343

2514 JK 'S-GRAVENHAGE
POSTREKENING 658308

(Bereikbaar per tram en bus vanaf de stations Den Haag Centraal en H.S.)

het Bestuur van de Hengelsport-
federatie "Het Oude en Nieuwe Land"
Secr.: de heer **Art. 10 lid 2**
Schouwstraat 6
8301 CB EMMELOORD

uw kenmerk

uw brief van
25 mei 1988

ons kenmerk
T 88/450

datum 13 JUNI 1988

onderwerp

Verzoek toestemming uitgifte
peurvergunningen Casteleijnsplas

bijlage(n)

Naar aanleiding van uw verzoek om toestemming voor de uitgifte van circa 200 vergunningen voor het vissen met een peur op de Casteleijnsplas deel ik u het volgende mede.

De Kamer heeft op 7 december 1984 een huurovereenkomst goedgekeurd door u afgesloten met de Staat der Nederlanden (Staatsbosbeheer Zwolle) ter zake van het visrecht in de Casteleijnsplas, zulks uitsluitend voor het vissen met hengels.

Op grond van voornoemde verhuurregeling kan uw verzoek om toestemming voor de uitgifte van peurvergunningen niet in behandeling worden genomen.

De eigenaar/verhuurder kan de Kamer om toestemming verzoeken voor een dergelijke vergunninguitgifte of de thans geldende huurovereenkomst wijzigen. Een door beide partijen ondertekende wijzigingsovereenkomst behoeft de goedkeuring van de Kamer.

Het bedrag ad f 20,-- voor de behandeling van uw verzoek, zoals genoemd in dezerzijds schrijven van 8 juni jl., behoeft niet te worden voldaan.

DE SECRETARIS VAN DE KAMER
VOOR DE BINNENVISSERIJ,
Art. 10 lid 2 sub e Wob

VERENIGING HENGELSPORTFEDERATIE „HET OUDE EN HET NIEUWE LAND”
Gevestigd te Vollenhove

PEURVERGUNNING

Ondergetekende, Het Oude en Het Nieuwe Land, huurster van de onderhavige visrechten, verleent hiermede

vergunning

aan:

Naam:.....Geboren:.....

Adres:.....Woonplaats:.....

Lid van een bij Het Oude en Het Nieuwe Land aangesloten hengelsportvereniging te:.....

tot het vissen met de PEUR in de Casteleynsplas te Emmeloord in de nacht

van.....op.....

Administratiekosten f 1,--

Goedgekeurd door de Kamer voor de Binnenvisserij te Is Gravenhage,

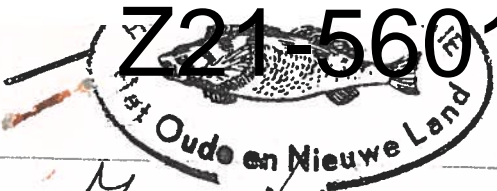
d.d.:.....kenmerk:.....

Vollenhove,.....

Het dagelijks bestuur van "Het Oude en Het Nieuwe Land"

Voorzitter: P.G. Kruijs.

34

Ministerie van Landbouw en Visserij
Staatsbosbeheer Afd. Visserij
Postbus 601, Dood AP, Zwolle.

STAATSBOSBEHEER	PAR.
FLEVOLAND	HTB
nr. 240	PH
ontv. 22 JULI 1988	NCP
antw. uit: verz.	copie
archief:	

betreft: peurvergunningen Oostleynsplas

Mijne Heer Eoord 14-06-88

Het bestuur van de hengelsportfederatie "Het Oude en Nieuwe Land", huurder van het visrecht in de Oostleynsplas in de Noordoostpolder, verzoekt u hiermede toestemming te willen verlenen voor de afgifte van peurvergunningen in genoemde plas.

In een onderhoud hierover met uw bosbouwkundige [redacted] is door hem voorgesteld maximaal vijf vergunningen per nacht uit te geven. Voorwaarde is dat bijdrig aan S.B.B. jacht. Toezicht wordt opgegeven aan welke personen een vergunning is afgegeven. Aan de Kamer voor de Binnenvisserij is om goedkeuring gevraagd. Haar antwoord is dat de eigenaar/verhuurder aan de Kamer om toestemming hiertoe

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

kan verzoeken of de thans geldende
huurovereenkomst te wijzigen.

Deze wijzigingsovereenkomst behoeft
eveneens de goedkeuring van de kamer.
Wij verzoeken U om Uw medewerking
in deze en ontvangen van U gaarne
een copie van het verzoek aan de kamer
of een wijzigingsovereenkomst ter tekenen
voor Uw medewerking zeggen wij U by
voorbaat hartelijk dank.

Een modelpervergunning en een af-
schrift van de brief van de kamer voor
de Binnenvisserij doen wij U bygaand
toekomen

namens het bestuur

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

B. M. M. L. O. O. R. D.

34

Aan de Kamer voor de Binnenvisserij,
Parkstraat 20,
2514 JK 's-Gravenhage.

28 juli 1989
89-1241/vdK

wijzigingsovereenkomst
mbt peurvergunning Casteleijns-
plas.

2.

Bijgaand zend ik U in duplo ter goedkeuring een wijzigingsovereenkomst d.d. 28 juli 1989 met betrekking tot het vissen met een peur in de Casteleijnsplas, gelegen in de beheerseenheid Kuinderbos.

Het Regiohoofd Staatsbosbeheer,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

STAATSBOSBEHEER FLEVOLAND
DISTRICT NOORDOOSTPOLDER
BEHEERSEENHEID KUINDERBOS
Postbus 1021
8200 BA Lelystad
tel. 03200-22666

nr. 164/89

WIJZIGINGSOVEREENKOMST.

De ondergetekenden:

- I. Art. 10 lid 2 sub e Wob, Regiohoofd bij het Staatsbosbeheer Flevoland te Lelystad, in deze hoedanigheid handelend namens de Staat der Nederlanden, daartoe gemachtigd door de Directeur van het Staatsbosbeheer te Utrecht bij brief d.d. 31 augustus 1988, nr. SB88-04482;
- II. Hengelsportfederatie "Het Oude en Nieuwe Land" te Emmeloord, de heer art. 10 lid 2 sub e Wob, voorzitter, art. 10 lid 2 sub e Wob te Emmeloord, de heer art. 10 lid 2 sub e Wob, secretaris, Art. 10 lid 2 sub e Wob te Emmeloord, de heer art. 10 lid 2 sub e Wob, penningmeester, Wob te Vollenhove,

verklaren hierbij te zijn overeengekomen, dat de huurprijs, genoemd in de overeenkomst d.d. 6 november 1984, inzake de verhuur van na te melden onroerend goed, welke overeenkomst is goedgekeurd door de Kamer voor de Binnenvisserij d.d. 7 december 1984, nr. H 84/224, m.i.v. 1 januari 1989 wordt verhoogd van TWEE HONDERD GULDEN (f 200,00) per jaar tot TWEE HONDERD EN VIJFTIG GULDEN (f 250,00) per jaar, voor het eerst te voldoen voor of op 1 december 1989 door storting of overschrijving op girorekening nr. 1626384 ten name van het Staatsbosbeheer Flevoland, Postbus 1021, 8200 BA Lelystad.

Naast het vissen met één hengel, twee hengels en een speciale hengel is het thans ook toegestaan te vissen met een peur (maximaal 5 personen per keer). Het is niet toegestaan tijdens het broedseizoen gebruik te maken van een peur.

Voorafgaand aan het vissen met een peur dient U de boswachter, de heer art. 10 lid 2 sub e Wob (tel. kantoor 05270-13241, bgg privé 05273-2571) in kennis te stellen.

U dient ieder jaar vooraf een vergunning aan te vragen bij de Kamer voor de Binnenvisserij, Parkstraat 20, 2514 JK 's-Gravenhage.

Voor het overige blijft de oorspronkelijke overeenkomst ongewijzigd van kracht.

Het vorenstaande heeft betrekking op circa 20.00.00 ha water, kadastraal bekend gemeente Noordoostpolder, sectie A, nrs. 1336 en 1503 (v/h 1051 ged.), welke percelen deel uitmaken van de Casteleijnsplas gelegen in de beheerseenheid Kuinderbos.

De op deze akte vallende kosten komen voor rekening van de huurder.

Aldus in 3-voud opgemaakt en ondertekend te Lelystad en Emmeloord, d.d.

28 JULI 1989

Het Regiohoofd Staatsbosbeheer,

Art. 10 lid 2 sub e Wob

De huurder,

De Hengelsportfederatie
"Het Oude en Nieuwe Land,
de voorzitter,

art. 10 lid 2 sub e Wob

De secretaris,

art. 10 lid 2 sub e Wob

De penningmeester,

art. 10 lid 2 sub e Wob

art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid 2 sub e Wob

Postbus 1175
8900 CD LEEUWARDEN.

Staats Bos Beheer,
t.a.v. art. 10 lid 2 sub e Wob
Postbus 1021,
8200 BA LELYSTAD.

Leeuwarden, 7 februari 1990.

Mijne Heren,

Hierbij wil ik mijn belangstelling kenbaar maken om tot huur, koop of erfpacht over te gaan van de plas (oude zandwinning) gelegen aan het Friese pad/Castelijns weg bij Emmeloord, als dit uiteraard bij u aan de orde is.

Mijn doel is ter plaatse een forellenkwekerij te beginnen. Daar het perceel de bestemming landbouwdoeleinden heeft, waar een viskwekerij onder valt, is dit dus te realiseren. Wel dient de waterkwaliteit te worden onderzocht.

Graag hoor ik van u of een en ander bespreekbaar is. Telefonisch ben ik bereikbaar op mijn boerderij in Frankrijk onder nummer

art. 10 lid 2 sub e Wob

Uw berichten met belangstelling tegemoetziende, verblijf ik,

*dit is niet gewenst.
Castelijnsplas is verpacht
als viswater van hengel.
Sportvereniging.
Plas is gedeeltelijke verpacht
aan de sportvereniging.
Waar zijn type t. t. 2
recreatieve ontwikkelingen
Promotie gemeente / Dijk
J. S. H.
Deventer*

met vriendelijke groeten,

STAATSBOSBEHEER	PAR.
FLEVOLAND	RHS B
nr. 1926	ran
ontv. 13 FEB. 1990	DTN OPO
cl. nr. Ra.	Jaarw. advies
antw. uit: verz.	
archief :	

Art. 10
lid 2 sub

LAND-WATER-LAND

Masterplan

**Archeologische en Historische
route Flevoland**

In opdracht van de Provincie Flevoland

juni 1990

Inrichtingsvoorstellen

Provincie Flevoland

Archeo Plan

4.2 Voormalig eiland Schokland

Terp Middelbuurt

1. beschrijving.

De terp Middelbuurt is de meest tot de verbeelding sprekende verlaten woonplaats op het voormalige eiland Schokland. De langgerekte, noord-zuid gerichte terp was de belangrijkste buurtschap van het eiland. In 1840 leefden er nog 203 bewoners, waaronder de burgemeester, een onderwijzer, een predikant en veel vissers en schippers. Het is hier direkt duidelijk hoeveel moeite men zich getroostte om op deze plek te blijven wonen. De woonplaats is voortdurend opgehoogd en overal beschermd door rijen dikke palen. De woningen van de bevolking stonden op een rij naast elkaar met het front naar het oosten gericht. Van de oorspronkelijke gebouwen zijn alleen de kerk en pastorie nog overgebleven. Toch bevinden zich overal in de ondergrond nog de resten van kelders en funderingen. Op de terp zijn in historiserende stijl de gebouwen van het Museum Schokland opgetrokken. Een aantrekkelijke expositie van archeologische en geologische vondsten laten zien hoe rijk de bodem van Flevoland is.

2. cultuurhistorisch belang.

De verlaten woonplaats met kerk en resten van de voormalige bewoning vormt samen met de andere lokaties op het eiland bij uitstek de verbeelding van het thema "land-water-land". De aanvankelijk verloren strijd tegen de natuur en de uiteindelijke overwinning door de inpoldering is hier duidelijk voelbaar.

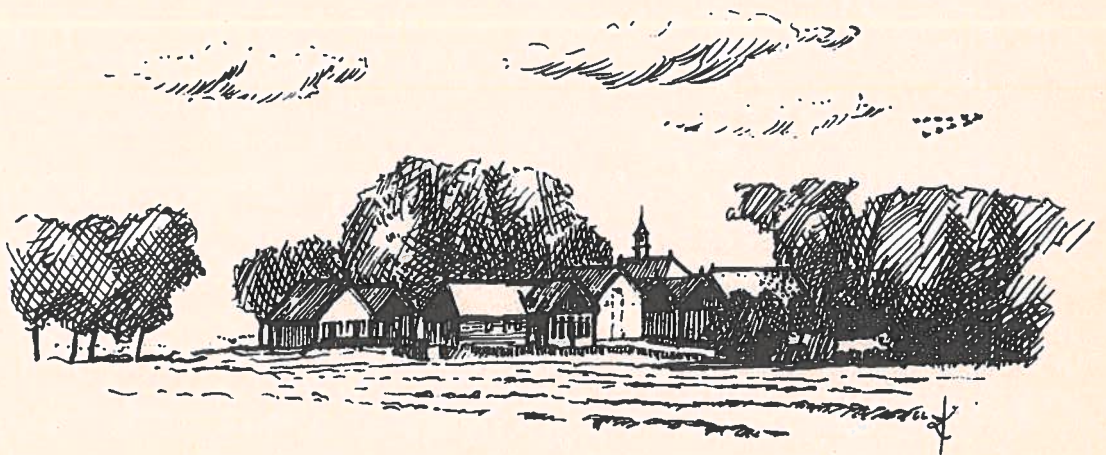
De bezoeker kan zich een voorstelling maken van de levensomstandigheden en de strijd tegen het water. Informatie over de geschiedenis van het eiland in het bredere kader van de archeologie en geologie wordt aangeboden in het museum. Het cultuurhistorisch belang van de terp wordt gezien de hoge bezoekersaantallen door het publiek goed begrepen.

3. huidige toestand en infrastructuur.

De terp Middelbuurt is met name door de aanwezigheid van het museum een van de best bezochte en onderhouden archeologische plaatsen. Het historische karakter is goed herkenbaar en het geheel ziet er aantrekkelijk uit. Zaken als bereikbaarheid, informatievoorziening en verwijzing zijn goed geregeld. Er is een ruime parkeervoorziening en men kan er fietsen huren. De terp en museum zijn opgenomen in de Schoklandroute.

4. toekomstige mogelijkheden.

Door de nadrukkelijke aanwezigheid van het museum en de museale activiteiten op de terp, is de terp zelf, als archeologisch monument en het aspect, woonplaats van de verjaagde eilandbevolking, wat in de verdrukking gekomen. Het verdient aanbeveling om dit aspect meer aandacht te geven door de zichtbare (funderingen en waterkelders) en onzichtbare bewoningsresten meer te benadrukken. Door de voormalige woonfunctie van de Middelbuurt te accentueren komt de relatie met de andere verlaten woonplaatsen op het eiland beter naar voren. Voorgesteld wordt om door middel van een betere informatievoorziening de bewoningsresten in hun groter verband te tonen en tegelijkertijd de langzamerhand in verval geraakte muurresten op te knappen en te consolideren.

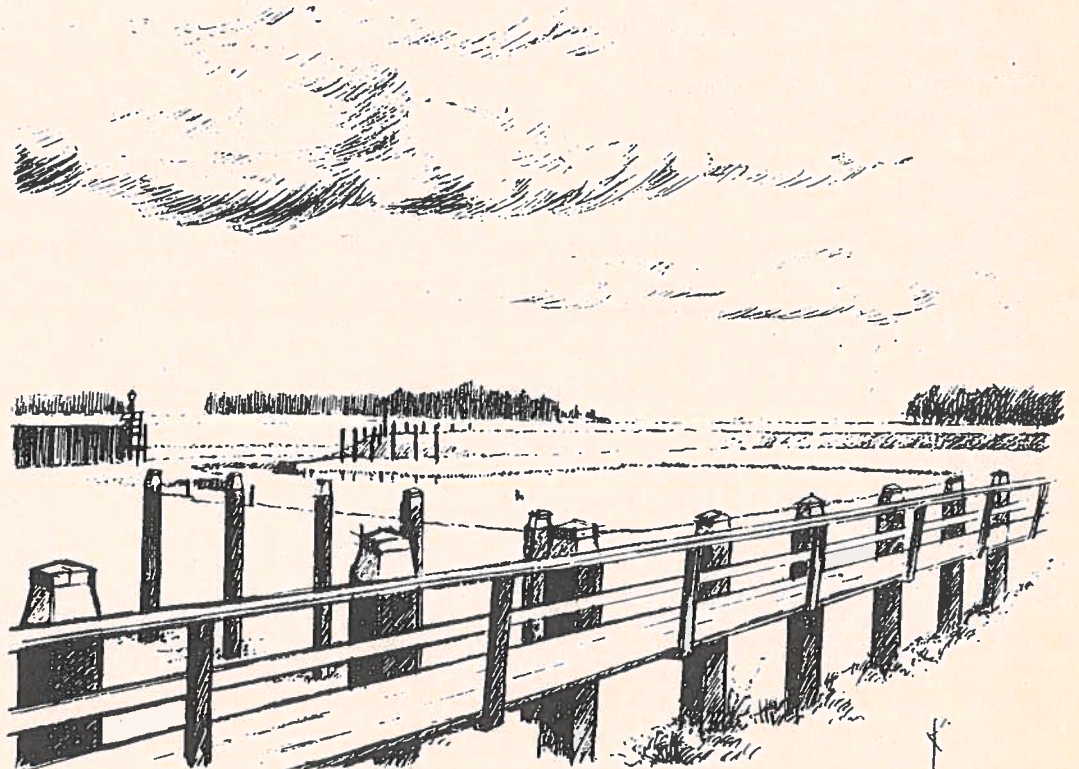
Terp en haven Oud-Emmeloord

1. beschrijving.

Op de noordpunt van Schokland liggen de terp en haven van Oud-Emmeloord. Op de terp staan nog twee behuizingen waaronder de lichtwachters woning. De haven is, op een waterplasje na, drooggevallen. De havenwerken zoals loopsteigers, meerpalen en havenhoofden worden onderhouden en zijn in redelijke staat. Op de plaatsen van de vroegere woningen staan forse iepen. Op de kadastrale kaart van ca. 1840 staan ongeveer vijftig plattegronden van huizen en openbare gebouwen aangegeven. Hiervan waren er maar enkele van steen de overige gebouwen waren van hout. Tot 1941 heeft de haven nog gefunctioneerd. Een havenmeester-lichtwachter en zijn assistent beheerden de haven, het licht en de misthoorn. Ten behoeve van de vissers was er een visafslag en een winkeltje.

2. cultuurhistorische betekenis.

De drooggevallen haven symboliseert op bijzondere wijze de geschiedenis van het eiland. Er is niet veel fantasie voor nodig om hier in gedachten de bedrijvigheid en de schepen voor ogen te halen. Er is geen andere plaats in Nederland waar een haven zo duidelijk als een vis op het droge ligt. Hier is in een oogopslag duidelijk wat inpoldering van de zee betekent.

3. huidige toestand en infrastructuur.

Het geheel is weliswaar redelijk onderhouden maar geeft toch de indruk van grote verlatenheid. Informatievoorziening ontbreekt. Nergens wordt duidelijk gemaakt dat het hier gaat om de grootste woonterp van Schokland die in de 19e eeuw nog plaats bood aan meer dan vijftig woningen. De vroegere structuur van de nederzetting met de plaats van kerk en kerkhof is voor een leek onherkenbaar. Oud-Emmeloord is opgenomen in de Schokland-route maar voorzieningen voor bezoekers zoals fietsstandaards en schuilmogelijkheden ontbreken. Aan de voet van de terp aan de zuidzijde is een zeer bescheiden parkeermogelijkheid.

4. toekomstige mogelijkheden.

Juist omdat de havenwerken nog zo compleet aanwezig zijn wordt het ontbreken van de bijbehorende nederzetting extra benadrukt. Een goede informatievoorziening kan hierin enigszins voorzien maar kan de bezoeker niet de nederzetting laten ervaren. De oudste kadasterkaart en andere historische bronnen leveren genoeg gegevens om bepaalde vormen van reconstructies toe te passen, die een ruimtelijke ervaring geven. Dit kan op schaal, in de vorm van een buitenmaquette, maar ook op ware grootte als markering in het platte vlak of zelfs drie-dimensionaal als werkelijk ruimtelijke vorm. Bij de inrichtingsvoorstellen is voor Oud-Emmeloord een maximum idee geschetst.

Terp Zuidert

1. beschrijving.

Ongeveer 600 meter ten zuiden van de Terp Middelbuurt ligt nog een verlaten woonterp, de Zuidert. De terp is veel kleiner dan Middelbuurt of Oud-Emmeloord maar bood toch in de 19e eeuw nog plaats aan ca. 15 behuizingen. De Zuidert is lager dan de andere terpen. De levensomstandigheden waren hier het zwaarst daarom is deze woonplaats als eerste ontruimd. Een loopsteiger verbond deze kleine buurtschap met Middelbuurt.

2. cultuurhistorisch belang

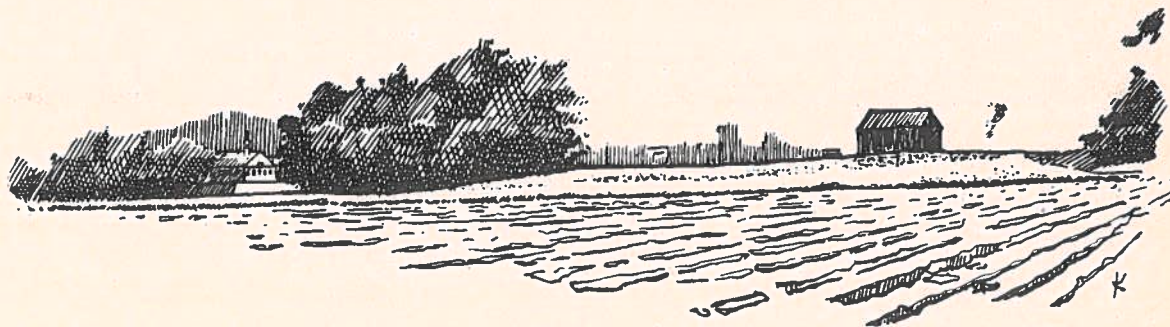
De Zuidert was de kleinste buurtschap op het eiland Schokland. Daarmee is de terp onderdeel van de bewoningsgeschiedenis van het eiland. Zonder de Zuidert is het verhaal van Schokland niet compleet.

3. huidige toestand en infrastructuur.

De terp is in het landschap herkenbaar als een kaal, met gras begroeit. heuveltje. Bovenop is een houten schuilhok gezet, dat bij vochtig weer alleen met bergschoenen te bereiken is. Informatievoorziening over ligging en geschiedenis ontbreekt. Het fiets/wandelpad rond Schokland loopt langs de voet van de terp. Fietsstandaards en zitgelegenheid zijn niet aanwezig.

4. toekomstige mogelijkheden.

De Zuidert is als hoogte in het landschap goed te herkennen. Toch zal de voorbijganger deze hoogte niet direkt begrijpen. Een dergelijke onnatuurlijke heuvel met een hokje erop wekt associaties met, ten behoeve van recreatie, toegedekte stortplaatsen. Dat het hier gaat om een woonplatform waar rond 1930 nog 15 woningen en schuurtjes stonden wordt net als in Oud Emmeloord nergens verduidelijkt. In samenhang met Oud-Emmeloord worden hier ook, naast een goede informatie voorziening, ruimtelijke reconstructies voorgesteld. De relatie met water en de andere woonplaatsen op Schokland wordt versterkt door het aanbrengen van een aantal meters waterkering met loopsteiger in de richting van Middelbuurt en in de richting van de zuidpunt. Fietsstandaards en een toegang tot de bovenzijde van de terp via een trap en de loopsteiger maken deze plaats aantrekkelijk.

Zuidpunt Schokland

1. beschrijving

Op de zuidpunt van Schokland liggen de resten van een kerkje en de fundering van de verdwenen vuurtoren. Het kerkje is hier in de 14e eeuw gebouwd ter vervanging van een nog ouder kerkje. Sporen van dit oudere kerkje zijn tijdens de ontginning van de polder gevonden ten westen van de zuidpunt. De 14e eeuwse kerk is in later eeuwen meerdere keren verbouwd en vergroot. Men heeft maar liefst 7 verschillende bouwperiodes kunnen ontdekken. De kerk werd echter door het water steeds meer bedreigd. Hoe het water kon spoken is te zien aan de resten van een spatmuur die de ingang van de kerk moest beschermen. Een ringdijk rond de kerk heeft ook niet mogen baten. In de 18e eeuw was het gebouw zo vervallen dat men het heeft opgegeven. Volgens afbeeldingen uit de 18e eeuw stond de vuurbaak iets ten westen van de kerk. Het was een vierkant komfoor dat met steenkolen werd gevuld. Op 19e eeuwse kadasterkaarten ziet men dat de vuurtoren zich ca. 30 meter ten westen van de kerkruïne bevindt. De toren was door middel van een loopsteiger met de plaats van de kerkruïne, waar zich ook de lichtwachterswoning bevond, verbonden. In 1856 is de vuurtoren naar het oosten verplaatst direct naast de lichtwachterswoning. In 1922 is de lichtwachterswoning verlaten. De vuurtoren heeft tot aan de inpoldering in 1941 gefunctioneerd en werd bediend door de vuurtorenwachter die op Middelbuurt woonde. De ronde bakstenen ring die zich nu ten westen van de kerkruïne bevindt wordt op een bord als vuurplaat aangeduid. Waarschijnlijker is het dat de gemetselde ring de fundering van de vuurtoren is die hier tot 1856 heeft gestaan.

2. cultuurhistorisch belang

De kerkruïne is een belangrijk document van de bewoningsgeschiedenis van Schokland. De bij het archeologisch onderzoek ontdekte bouwfases geven een goede indruk van de bouwgeschiedenis van deze kerk. Het steeds uitbreiden en verbouwen van de kerk tot zij uiteindelijk opgegeven moet worden geeft inzicht in het wel en wee van de bevolking. De funderingen zijn de oudste zichtbare resten op het voormalige eiland.

3. huidige toestand en infrastructuur

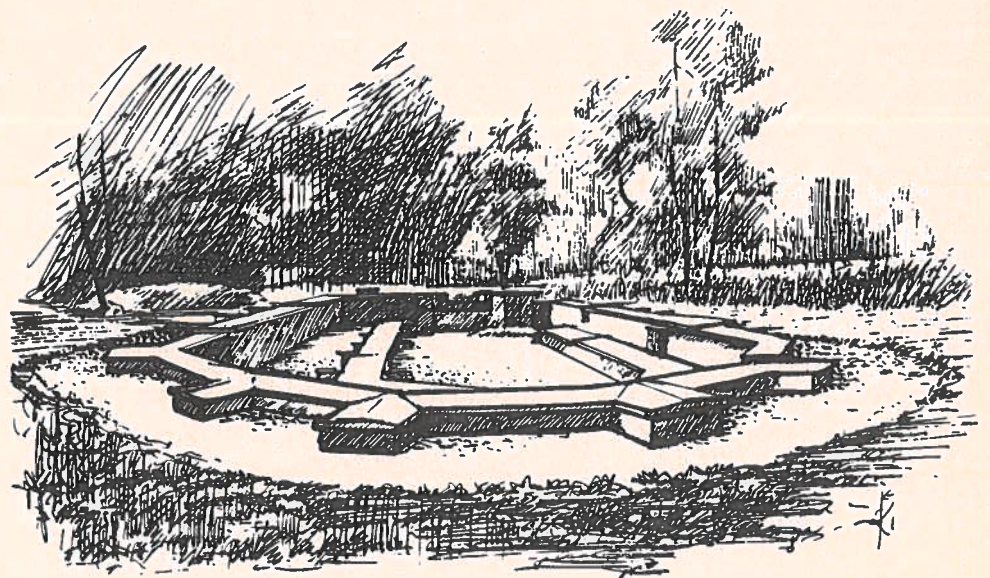
De kerkruïne is na het archeologisch onderzoek geconsolideerd en hier en daar gerestaureerd. Om inwateren te voorkomen zijn de funderingen aan de bovenzijde afgedekt met betonnen platen. De hoogteverschillen tussen de diverse bouwperiodes maken dat de platen een nogal verbrokkeld totaalbeeld geven. Het geheel verkeert in matige staat van onderhoud. De vlakken binnen de kerkmuren maken een rommelige indruk. Hier en daar brokkelt het metselwerk af. Op sommige plaatsen zijn gaten in het metselwerk opgestopt met moderne harde klinkers. De spatmuur is in zeer slechte staat. De kerkruïne is alleen vanaf het eiland zelf, dus vanuit het noorden, van afstand zichtbaar. De herkenbaarheid is echter niet groot. Vanuit de andere richtingen wordt het zicht op de ruïne ontnomen door dichte begroeiing. Er is een informatiepaneel geplaatst met gedetailleerde informatie over de bouwfases van de kerk. Het standpunt waarop de informatie gegeven wordt is echter dermate laag en dichtbij dat de aangeduide bouwfases in de ruïne slecht te herkennen zijn. Het informatiepaneel zelf is door regen en wind flink aangetast. De enige directe verwijzing naar het feit dat de ruïne omspoeld werd door water is de peilschaal ten oosten van de kerk. Overigens voelt men zich meer bij een ruïne in het bos.

De relatie tussen de kerkterp en de zogenaamde vuurplaat is niet duidelijk. Ook hier geldt het een geïsoleerd object in het bos. Langs de Palenweg ten westen van het eiland is een bordje geplaatst dat naar de ruïne verwijst. Via een paadje kan men vanaf de palenweg de ruïne bereiken. Parkeerplaatsen ontbreken hier. De Zuidpunt is opgenomen in de Schoklandroute. Fietsstandaards zijn aanwezig.

4. toekomstige mogelijkheden

De Zuidpunt kan een heel bijzondere lokatie worden. Om het geheel voor publiek aantrekkelijker te maken en deze plaats zijn specifiek historisch karakter terug te geven, is een ingrijpende herinrichting noodzakelijk. In de "stukken Schokland" uit 1816 is sprake van: "Boomen zijn hier niet, dan alleenig een enkele boom, die bij het conducteurs en pastoorshuis staat". Hoewel bomen een groot goed vertegenwoordigen zouden ze juist hier, vanuit historisch perspectief, achterwege moeten blijven. Een aanzienlijke uitdunning van de beplanting op de Zuidpunt is nodig om het oorspronkelijke karakter te benaderen. Daarmee wordt ook de herkenbaarheid en het zicht op de Zuidpunt verbeterd. De relatie tussen de kerk en de vuurplaat kan door het verwijderen van de beplanting weer worden hersteld. De herkenbaarheid kan worden vergroot door de loopsteiger met vuurtoren te herbouwen. De presentatie van de ruïne zelf kan worden verbeterd door de huidige betonplaten te vervangen door nieuwe platen die niet direkt op de funderingen liggen maar er iets boven zweven. Verschillend gekleurde betontoeslagen geven de opeenvolgende bouwfasen aan. In samenspel met de voorgestelde ruimtelijk reconstructies in Oud-Emmeloord en de Zuidert zou ook hier de ruimtelijke vorm van de kerk in buisframe kunnen worden gereconstrueerd. Mogelijk zouden hier de oudste kleine kerk en de laatste uitbreiding in elkaar kunnen worden verweven. (zie inrichtingsvoorstellen). Om de relatie met water weer te benadrukken zou ook hier een eindje waterkering met loopsteiger in de richting van de Zuidert kunnen worden gereconstrueerd. Langs de palenweg bij de verwijzing naar de ruïne en het pad wordt voorgesteld een parkeerplaats voor 4 auto's in te richten.

5.3 Autoroute 1 Noordoostpolder

Lengte 75 Km

Museum Schokland/Terp Middelbuurt, Terp Zuidert, Kerkruine Zuidpunt, Vluchthaven Kraggenburg, Kuinre Burchten 1 en 2, Havenhoofd Kuinre, Oud-Emmeloord, Gesteentetuin, Urk.

routebeschrijving:

Vanaf het museum (Pleisterplaats) terug naar de Schokkerringweg hier links en eerste afslag links de Palenweg op. Bij bordje kerkruine parkeren en wandelen naar de kerkruine op de zuidpunt van het eiland. Hierna Palenweg vervolgen en aan het eind linksaf de Ramsweg op. Deze weg volgen onder Rijksweg door. Na onderdoorgang links weg vervolgen tot aan de kruising. Op de kruising rechts de Zwartemeerweg op. Voorbij de Paardenweg eerste links. Auto parkeren en wandelen rond de voormalige vluchthaven Kraggenburg. Terug naar Zwartemeerweg en eerste rechts de Paardenweg op. Aan het eind naar rechts de Leemringweg op. Aan het eind van de Leemringweg naar links Repelweg op. Repelweg vervolgen tot aan Vollenhovenseweg. De weg oversteken en de Effenlandseweg op.

Weg vervolgen voorbij overgang Uiterdijkenweg. Doorrijden tot Kuinderweg. Naar rechts tot provinciegrens. (Pleisterplaats Kuinre) Hier parkeren en wandelen naar **Kuinderburcht 1, Havenhoofd Kuinre en Kuinderburcht 2.**

Vanaf Kuinre terug over Kuinderweg richting Emmeloord. Kuinderweg vervolgen tot Marknesserweg. Hier rechts tot aan kruising Kamperweg. Linksaf Kamperweg op en doorrijden tot Oud-Emmeloorderweg. Rechtsaf Oud-Emmeloorderweg op en doorrijden tot parkeerplaats bij de **Terp en Haven van Oud-Emmeloord.** Wandelen naar terp en haven.

Van deze plaats wordt aanbevolen een wandeling te maken door het Schokkerbos naar de **Gesteentetuin.**

Vanaf parkeerplaats Oud-Emmeloorderweg vervolgen tot aan kruising met de Nagelerweg. Linksaf richting Nagele. Eerste kruising rechts de Zuidwesterringweg op. Deze weg vervolgen door Tollebeek tot aan kruising met Espelerringweg. Linksaf en direkt eerste rechts de Vormtweg op. Deze weg vervolgen door het Urkerbos langs het **van der Lijnreservaat** tot **Urk** (Pleisterplaats). Parkeren en wandelen door Urk.

5.4 Fietsroute 1 Noordoostpolder

Lengte ca. 40 km.

Urk, Oud-Emmeloord, Gesteentetuin, Kerkruipe Zuidpunt, Terp Zuidert, Terp Middelbuurt/Museum Schokland, (Museum Ketelhaven) Urk.

routebeschrijving:

Vanuit Urk richting Urkerbos. Bij kruising met Vormtweg linksaf Vormtweg inrijden. Aan het eind van de Vormtweg links Espelerringweg inrijden. Eerste afslag rechts de Zuidwesterringweg op. Door Tollebeek, over de Urkervaart, eerste afslag links Karel Doormanweg in. Doorrijden tot tweede kruising, hier rechts de Hannie Schaftweg op. Onder de A 6 door bij kruising naar links de Nagelerweg inrijden. Op de Nagelerweg eerste rechts. Fietspad volgen tot aan de kruising met de Vliegtuigweg, hier links en direkt de eerste rechts richting de **voormalige haven en terp van Oud-Emmeloord**.

Vanaf de haven over de terp naar de Oud-Emmeloorderweg. Hier rechts en direkt links het Schokkerbos in naar de **Gesteentetuin**.

Fietspad door Schokkerbos vervolgen tot aan de Schokkerringweg. Schokkerringweg oversteken en fietspad vervolgen tot aan de **Kerkruipe** op de Zuidpunt.

Fietspad rond Schokland vervolgen tot aan de **terp Zuidert**.

Verder naar **terp Middelbuurt/Museum Schokland** (Pleisterplaats).

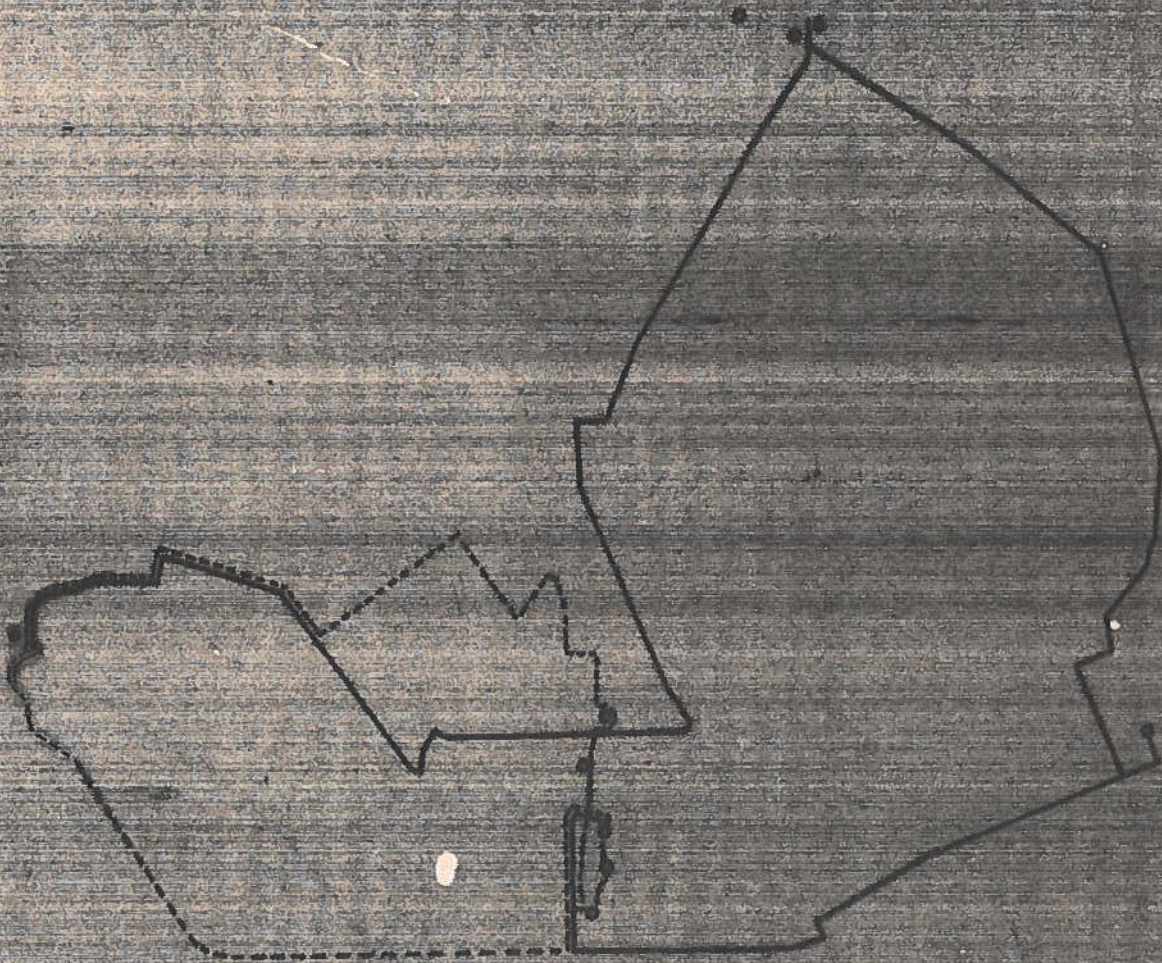
Vanaf museum linksaf Schokkerringweg op en voorbij het fietspad rond Schokland de eerste links Palenweg inrijden. Palenweg uitrijden. Aan het eind rechts naar Schokkerhaven. (Mogelijke bootverbinding met **museum Ketelhaven**).

Vanaf Schokkerhaven linksaf Ramsdijk vervolgen en Zuidermeerdijk geheel afrijden naar **Urk** (Pleisterplaats).

Noordoostpolder

- Autoroute 1
- - - Fietsroute 1

7.6 Kerkruïne Zuidpunt Schokland

Conservering

In de eerste plaats is het nodig het originele metselwerk van de funderingen te consolideren en voor verder verval te behoeden.

Losliggende stenen en uitkomend voegwerk moet worden vastgezet door terughoudend gebruik te maken van speciale restauratiemortel zonder cement. De lelijke reparaties met moderne klinkers en cement dienen te worden verwijderd. Zij moeten vervangen worden door inboetingen met oude stenen en restauratiemortel.

De huidige betonplaten die het metselwerk van de kerkfunderingen beschermen dienen te worden verwijderd. Daarvoor komen in de plaats nieuwe betonplaten met een gekleurde toeslag. De platen worden alle op dezelfde hoogte aangebracht waardoor de rommelige hoogteverschillen verdwijnen. Zij worden los gemaakt van de funderingen door ze op nokken te plaatsen. Hierdoor ontstaat een rustiger en luchtiger beeld en een betere scheiding tussen het monument en de moderne toevoegingen.

De verschillende bouwperiodes, die in het metselwerk te herkennen zijn, worden aangegeven door de betonplaten per periode een andere gekleurde toeslag te geven. De grondvlakken tussen de funderingen hebben een relatie met de bouwperiodes die in het metselwerk te zien zijn. Daarom zullen ze, variërend in hoogte, worden ingevuld met grind van verschillende kleur en formaat.

De resten van de spatmuur voor de ingang van de kerk dienen te worden geconsolideerd en aangevuld.

Visualisering

Naast een eenvoudige consolidatie en verbetering van de kerkruïne wordt hier, om de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de Zuidpunt te verbeteren, een uitgebreide variant van de visualisering van de Zuidpunt gepresenteerd.

Vanaf de spatmuur kan de oorspronkelijke loopsteiger naar de vuurtoren worden gereconstrueerd. De vuurtoren zelf kan worden herbouwd en als uitkijk- en informatiepunt dienen.

Aan de zuid-oostzijde van de terp kan een deel van de houten beschoeiing en de loopsteiger richting Zuidert worden aangelegd.

De ruimtelijke vorm van de oudste kerkfase en de laatste, meest uitgebreide, fase kunnen in elkaar verwerkt worden getoond met behulp van een stalen buisconstructie. De oudste fase wordt hierbij gedeeltelijk met glas overdekt. Hier kan uitgebreide informatie worden gegeven en heeft men de mogelijkheid te schuilen.

De begroeiing rondom de Zuidpunt moet aanzienlijk uitgedund worden teneinde het oorspronkelijke open karakter te benaderen. Dit verhoogt de herkenbaarheid vanuit alle richtingen.

Infrastructuur

Aan de Palenweg bij de toegang naar de Zuidpunt dient een kleine parkeergelegenheid aangelegd te worden.

Bij de picknicktafel, die reeds aanwezig is, kunnen fietsenstandaards worden geplaatst.

Technische omschrijving

De buisframes kunnen op twee manieren worden uitgevoerd. Ten eerste als prefabsysteem met koppelingen die ter plaatse gemonteerd worden. Ten tweede een systeem waarbij het geheel ter plaatse gelast en behandeld wordt. De buizen zijn van kokerstaal en worden behandeld met een poedercoating met een kleur naar keuze. De buisframes zijn licht en sterk. Zij behoeven daarom geen zware funderingsconstructies.

Kostenraming

Het consolideren van het metselwerk van de kerkruïne en het aanbrengen van de met een toeslag gekleurde platen wordt door ons geraamd op ca.	f 40.000,—
Het terugbrengen van de loopsteiger naar de vuurtoren	f 21.000,—
Waterkering ca. 40 meter	f 25.000,—
Vuurtoren in kokerstaal	f 57.000,—
Kokerstaal t.b.v. vormreconstructie oudste fase van de kerk	f 30.000,—
Kokerstaal t.b.v. vormreconstructie jongste fase van de kerk	f 70.000,—
Glas t.b.v. informatievoorziening en afdekken dakvlakken	f 34.000,—

7.7 Terp Zuidert

Visualisering

Overeenkomstig de Zuidpunt en Oud-Emmeloord wordt ook op de Zuidert de oorspronkelijke bebouwing in ruimtelijke vorm gereconstrueerd.

Hier wordt een maximaal voorstel getoond waarbij vijftien behuizingen en schuren in kokerstaal worden gevisualiseerd. Eén van de huizen kan met glas worden gesloten waardoor een schuilmogelijkheid ontstaat. Hier kan ook de informatie over de Zuidert worden gegeven.

De oostzijde van de terp wordt voorzien van een ca. 50 meter lange waterkering die een eindje in de richting van de Zuidpunt en in de richting van Middelbuurt doorloopt. Achter deze waterkering wordt de loopplank, die bij hoog water de woonterpen aan elkaar verbond, teruggeplaatst.

Infrastructuur

De toegang tot de bovenkant van de terp wordt gemaakt via een trap naar de waterkering met loopplank.

Aan de voet van de terp moeten fietsstandaards worden geplaatst.

Kostenraming

De waterkering met loopplank over een lengte van ongeveer 60 meter kost ca. f 40.000,—.

De prijs van het kokerstaal voor de huisreconstructies is inclusief montage, coating en funderingswerken f 160,— per meter.

Voor een vormreconstructie van een gemiddelde behuizing is ca. 75 meter buis nodig.

Securit veiligheidsglas waarop informatie kan worden aangebracht of waarmee bepaalde huisvormen kunnen worden afgedekt kost ca. f 250,— per m².

7.8 Haven en Terp Oud-Emmeloord

Visualisering

Ook hier wordt een maximaal voorstel getoond van een ruimtelijke reconstructie van de behuizing op de terp Oud-Emmeloord.

Evenals op de terp Zuidert kunnen één of meer bouwvormen geheel of gedeeltelijk worden dichtgemaakt ten behoeve van een informatieplaats of overdekt terras bij een horecabestemming van de nog aanwezige gebouwen.

Infrastructuur

Het fietspad over de terp dient te worden doorgetrokken rond de noordzijde van het eiland.

is gerealiseerd

Aan de zuidzijde van de terp, bij de Oud-Emmeloorde weg, zal de bestaande parkeergelegenheid moeten worden uitgebreid zodat een parkeerplaats voor vier à zes auto's ontstaat.

Op de terp dienen fietsenstandaards te worden geplaatst.

Kostenraming

De prijs van het kokerstaal is inclusief montage, coating en funderingswerken ca. f 160,— per meter.

Gemiddeld is voor een vormreconstructie van een behuizing 75 meter buis nodig. Securit veiligheidsglas waarop informatie kan worden aangebracht, of waarmee bepaalde bouwvormen kunnen worden afgedekt, kost ca. f 250,— per m² inclusief montage.

afschrift verzonden aan:
Staatsbosbeheer, t.a.v. [redacted] De Deel 23, 8302 EK Emmeloord.

34

[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

Kometenhof 8,
8303 CH EMMELOORD.

Uw brief 15jun90   Uw kenmerk   Ons kenmerk 11211-II-5-u   Datum: 24jul90

Onderwerp standplaats Casteleijnsplas.   Inlichtingen [redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob 05270-33367

Geachte heer,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief delen wij u mede, dat de Casteleijnsplas en het omliggende terrein (inclusief parkeerplaats) eigendom zijn van het rijk, in casu Staatsbosbeheer.

Wij adviseren u derhalve over uw verzoek eerst contact op te nemen met Staatsbosbeheer te Emmeloord.

Het vorenstaande betekent overigens niet, dat wij op voorhand al bereid zijn een standplaatsvergunning te verlenen.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris,
[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob   [redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

Z21-5601 - 11

GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

Aan de heer [redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

Art. 10 lid [redacted] EMMELOORD.

Uw brief van
15 jun 90

Uw kenmerk

Ons kenmerk
11211-II-5-u

Datum
24 jul 90

Onderwerp

standplaats Casteleijnsplas.

Inlichtingen

[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob 05270-33367

Geachte heer,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief delen wij u mede, dat de Casteleijnsplas en het omliggende terrein (inclusief parkeerplaats) eigendom zijn van het rijk, in casu Staatsbosbeheer.

Wij adviseren u derhalve over uw verzoek eerst contact op te nemen met Staatsbosbeheer te Emmeloord.

Het vorenstaande betekent overigens niet, dat wij op voorhand al bereid zijn een standplaatsvergunning te verlenen.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

[redacted] art. 10 lid 2 sub e Wob

emmeloord

Gemeentehuis Harmen Visserplein 1 8302 BW Emmeloord
Correspondentie Postbus 155 8300 AD Emmeloord

Telefoon 05270-33911
Fax 05270-17020

Postbank 868906
BNG 28 50 06 096

Z21-5601 - 9

art. 10 lid 2 sub
e Wob

*Kan deze brief
zo uit ?*

art. 10 lid 2 sub e Wob

De heer art. 10 lid 2 sub e Wob
Postbus 1175
8900 CD LEEUWARDEN

7 februari 1990

Castelijnsplas

9 augustus 1990
90-1926/vdK
03200-90404

In antwoord op Uw bovenaangehaalde brief met betrekking tot het gebruik van de Castelijnsplas deel ik u het volgende mede.

De door u voorgestelde ontwikkeling van de Castelijnsplas als forellenvijver wordt door mij als niet gewenst geacht.

Enerzijds omdat de plas is verpacht als viswater aan een hengelsportvereniging en een duikvereniging,

Anderzijds omdat waarschijnlijk de plas te zijner tijd recreatief ontwikkeld zal worden.

*Ik vertrouw u hierna mede voldoende te hebben
ingelicht.*

Wvd Regiohoofd Staatsbosbeheer,

art. 10 lid 2 sub e Wob

Afschrift aan: DH NOP, art. 10 lid 2 sub e Wob Archief.

De heer art. 10 lid 2 sub e Wob
Postbus 1175
8900 CD LEEUWARDEN

---

uw brief van	7 februari 1990	datum	14 augustus 1990
uw kenmerk		ons kenmerk	90-1926/vdK
onderwerp	Castelijnsplas	doorkiestel.	03200-90404 bijlage(n)

In antwoord op Uw bovenaangehaalde brief met betrekking tot het gebruik van de Castelijnsplas deel ik u het volgende mede.

De door u voorgestelde ontwikkeling van de Castelijnsplas als forellenvijver wordt door mij als niet gewenst geacht.

Enerzijds omdat de plas is verpacht als viswater aan een hengelsportvereniging en een duikvereniging.
Anderzijds omdat waarschijnlijk de plas te zijner tijd recreatief ontwikkeld zal worden.

Wvd Regiohoofd Staatsbosbeheer,

art. 10 lid 2 sub e Wob

Z21-5601 - 11

CATERING SERVICE

Emmeloord

Holland

Uw referentie :

STAATSBOSBEHEER
DE DEEL 23

Onze referentie:

8302 EK EMMELOORD

Datum: 14-9-90

Onderwerp: vergunning standplaats casteleijnsplas

Mijne Heren of Dames ,

Via een brief gericht aan de Gemeente NOP 15-6-90 vroegen we vergunning voor het innemen van een verkoopplaats voor snacks en aanverwante artikelen ,mede in het verband met toekomstige ontwikkelingen. Deze standplaats zou alleen maar worden ingenomen met mooi weer in voorjaar ,zomer en nazomer.

De Gemeente adviseerde me eerst contact met u optenemen -daar u eigenaar bent van voornoemde plas.

Ik hoor graag uw standpunt in deze ,

verblijvende met de meeste hoogachting ,

art. 10 lid 2 sub e Wob

directeur/
CATERING SERVICE EMMELOORD

CC KOPIE Dhr Art. 10 lid 2
sub e Wob Gemeente NOP

Staatsbosbeheer

tav art. 10 lid 2 sub e Wob

art. 10 lid 2 sub e Wob

Emmeloord 21-09-90

Duikvereniging De Zeewolf
p/a secretariaat
Barkstraat 57
8301 BG Emmeloord

Betreft: recreatieve ontwikkelingen Casteleijnsplas

Geachte heer,

Naar aanleiding van verscheidene publikaties in de lokale en regionale pers over plannen omtrent de Casteleijnsplas bij Emmeloord, laten wij u het volgende weten:

Ons bestuur is vanwege de voorgestelde recreatieve ontwikkelingen in de Casteleijnsplas verontrust over het dreigend verlies van een tot op heden ideale duiklokatie.

Het waterskiesien zal ons insziens ernstige gevolgen hebben voor zowel de flora als de fauna in de plas. Sterke woelingen in het water als gevolg van de motoren, zullen zonder enige twijfel tot gevolg hebben dat het zicht onder water drastisch zal afnemen. Dergelijke gevolgen zullen niet alleen merkbaar zijn voor de duikers van onze vereniging. Gevreesd wordt ook dat de visstand, en met name het bestand van predatoren als snoek en baars, bedreigd zal worden. Herstel van het zicht zal geruime tijd vergen.

Niet ondenkbeeldig is bovendien dat bij het toelaten van snelle motorboten ook een fysiek gevaar ontstaat voor de duikers. Uit het vorenstaande mag duidelijk zijn dat beide sporten zich niet met elkaar verhouden. Over het plan van de waterskivereniging is overigens geen enkel overleg gevoerd met het bestuur van onze vereniging.

Voorts wijzen wij u erop, dat ook het toestaan van zwemactiviteiten in de plas, zoals in de plannen wordt voorgesteld, niet zonder gevaar is. Ongelukken worden gevreesd omdat de hellingen onder water zeer steil zijn. Bovendien wordt de koude onderlaag niet gemengd met de kleine warmere bovenlaag.

In afwachting van uw reactie tekenen wij,

art. 10 lid 2 sub e Wob

VOORZITTER

art. 10 lid 2 sub e Wob

SECRETARIS

NB: Een afschrift van deze brief is verzonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordoostpolder.

afschrift verzonden aan:
IV-2; II-2; Staatsbosbeheer, t.a.v. [art. 10 lid 2 sub e Wob], De Deel 23, 8302 EK
Emmeloord

34

Aan het bestuur van de duikvereniging
"De Zeewolf",
p/a de heer [art. 10 lid 2 sub e Wob]

Barkstraat 57,
8301 BG EMMELOORD.

Uw brief
21sep90

Uw kenmerk

Ons kenmerk
15822-IV-3-u

Datum: 16okt90

Onderwerp
Casteleijnsplas, recreatieve
ontwikkeling.

Inlichtingen
dhr. [art. 10 lid 2 sub e Wob], 05270-33243

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief delen wij u het volgende mee.
Uw verontrusting over een mogelijke recreatieve ontwikkeling van de Caste-
leijnsplas voor diverse recreatievormen zullen wij betrekken bij onze besluit-
vorming. Aangezien in dit stadium nog nader onderzocht wordt of de Casteleijns-
plas beschikbaar kan komen voor meerdere recreatie-activiteiten, kunnen wij u
thans geen nadere mededelingen doen.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Een afschrift van deze brief hebben wij ter kennisneming gezonden aan het dis-
trictshoofd van Staatsbosbeheer te Emmeloord.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

[art. 10 lid 2 sub e Wob]

[art. 10 lid 2 sub e Wob]

afschrift verzonden aan:

IV-2; Staatsbosbeheer, t.a.v. de heer **art. 10 lid 2 sub e Wob** De Deel 23, 8302 EK
Emmeloord

34

Aan het bestuur van de Hengelsport-
federatie "Het Oude en Nieuwe Land",
p/a de heer **art. 10 lid 2 sub e Wob**

Schouwstraat 6,

8301 BC EMMELOORD.

Uw brief
14dec90

Uw kenmerk

Ons kenmerk
507-IV-3-u

Datum: 9jan91

Onderwerp
Casteleijnsplas.

Inlichtingen
de heer **art. 10 lid 2 sub e Wob** 05270-33243

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief berichten wij u het volgende.
Thans wordt in overleg met Staatsbosbeheer, als eigenaar en beheerder van de
Casteleijnsplas, onderzocht of genoemde plas beschikbaar kan komen voor meerde-
re recreatievormen. Wij gaan er vanuit, dat de eigenaar en beheerder de aan u
verleende vergunning zal inbrengen bij het overleg over de inrichting.
Uw bereidheid mee te denken over de eventuele toekomstige recreatieve functies
stellen wij op prijs. Zodra er meer duidelijkheid ontstaat over eventuele plan-
nen zullen wij u nader berichten.

Een afschrift van deze brief hebben wij ter kennisneming gezonden aan het dis-
trictshoofd van Staatsbosbeheer te Emmeloord.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Noordpostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

art. 10 lid 2 sub e Wob

art. 10 lid 2 sub e Wob

heidemij

Adviesbureau

Nr. 1856, 2

21 JAN 1991

GAAD

om advies ter kennisnem. ter afdoening

bev. ontvangen

IV/3

College van Burgemeester en Wethouders

art. 10 lid 2 sub e Wob

Postbus 155

8300 AD EMMELOORD

Heidemij Adviesbureau BV
Maentstaete
Meentweg 8, Lelystad
Correspondentie-adres:
Postbus 204
8200 AE Lelystad
Telefoon 03200-93911
Telefax 03200-21345

Contactpersoon:

art. 10 lid 2 sub e Wob

Ons kenmerk:

635/33173/78/Bdn/AdH

Doorkiesnummer:

05700-90382

Onderwerp:

Recreatief inrichtingsplan
Casteleijnsplas

Lelystad,
30 januari 1991

Geachte

art. 10 lid 2 sub e Wob

In vervolg op onze brief van 21 januari 1991, zenden wij u hierbij een offerte voor het vervaardigen van een recreatief inrichtingsplan voor de Casteleijnsplas en mogelijke uitbreiding.

Het op te stellen inrichtingsplan zal als toetsplan dienen te gelden voor het overleg met het gemeentebestuur en Staatsbosbeheer.

In het plan van aanpak zijn de door ons te verrichten activiteiten verder uitgewerkt.

Als onderdeel van het plan hebben wij een project-tijdplanning opgesteld die bij het uitwerken van het inrichtingsplan als leidraad zal kunnen dienen.

De project-/tijdplanning is erop gericht om op korte termijn de ideeën met uw bestuur en Staatsbosbeheer te kunnen bespreken.

Daarnaast is reeds met u besproken dat het definitieve inrichtingsplan aan uw college zal worden gepresenteerd. Hierbij zullen een aantal varianten m.b.t. de realisatiefase worden toegelicht.

De werkzaamheden die wij in het kader van het op te stellen inrichtingsplan zullen verrichten staan beschreven in bijlage 1.

De kosten en leveringsvoorwaarden

De kosten m.b.t. het opstellen van een inrichtingsplan worden geraamd op f 31.900,--, exclusief omzetbelasting. De kosten m.b.t. de visuele presentatie worden geraamd op f 9.600,--. Wij zijn bereid deze kosten als wederzijds bindend te beschouwen.

Wij kunnen de werkzaamheden afronden binnen 10 weken na opdracht-verstrekking.

De betaling van kosten voor het opstellen van het inrichtingsplan en eventuele visuele presentatie zien wij graag als volgt geregeld:

- bij opdracht een termijn van f 20.000,--;
- na afronding van de werkzaamheden,
de eindafrekening.

Op deze aanbieding zijn van toepassing de hierbij gevoegde "Algemene Voorwaarden 4" van Heidemij Adviesbureau BV d.d. januari 1988.

Wij vertrouwen erop u hiermee naar genoegen te hebben geïnformeerd en zien uw schriftelijke opdrachtbevestiging met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
HEIDEMIJ, ADVIESBUREAU BV

art. 10 lid 2 sub e Wob

Rayonmanager Flevoland

Algemene voorwaarden 4

1. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen is op alle door Heidemij Adviesbureau BV (hierna te noemen HA) aanvaarde opdrachten van toepassing de "Regeling van de verhouding tussen opdrachtgever en adviserend ingenieursbureau" (RVOI-1987) met inachtneming van het hierna vermelde.
2. De tarieven per tijdseenheid zoals bedoeld in artikel 19, lid 1 van de RVOI-1987 zijn gemiddelde uurtarieven per categorie personeel.
3. Bij wijziging van de tarieven onder 2 genoemd, ten gevolge van salarismaatregelen of anderszins, worden nog niet verrichte prestaties voor een opdracht verrekend op basis van aangepaste tarieven.
4. Indien HA wordt belast met de directievoering en het uitoefenen van toezicht op de uitvoering van een object worden de navolgende kosten en activiteiten verrekend op basis van een percentage van de bouwsom:
  - 4.1 de kosten bedoeld in artikel 22 lid 1 onder d en e;
  - 4.2 de kosten van de administratie van het werk zoals bedoeld in de bijlagen A, B en C onder volgnummer 1.7.13 en in bijlage D onder volgnummer 1.7.14, een en ander voorzover deze administratie niet verricht wordt door het toezichthoudend personeel;
  - 4.3 reis- en verblijfkosten volgens artikel 22 lid 1 onder a voorzover deze kosten worden gemaakt door personeel waarvan de kosten door toepassing van artikel 20 lid 1 aan de opdrachtgever in rekening worden gebracht.
5. Indien HA op grond van het bepaalde in artikel 8 van de RVOI-1987 samenwerkt met een of meer andere adviesbureaus, architecten of andere deskundigen, zal HA voor het door deze derden verrichte deel van de opdracht slechts aansprakelijk zijn indien en voorzover HA deze aansprakelijkheid nadrukkelijk schriftelijk heeft aanvaard. HA zal de opdrachtgever desgevraagd informatie verschaffen over de door deze derden aanvaarde aansprakelijkheden.
6. Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 5, lid 9 van de RVOI-1987, maakt HA de opdrachtgever attent op het belang van een adequate verzekering van werken en adviseert HA de opdrachtgever om voor werken, waarvoor zulks redelijkerwijs mogelijk is, een CAR-verzekering af te sluiten.
7. Na lid 1 van artikel 18 van de RVOI-1987 wordt toegevoegd lid 1a, luidende:

Indien een geschil is ontstaan zullen partijen met elkaar te rade gaan over de wijze van beslechting, hetzij op de wijze als omschreven in de leden 2 t/m 4, hetzij anderszins. Indien dit beraad niet tot overeenstemming leidt dan wel niet tot stand komt, zal het geschil worden voorgelegd aan de gewone rechter te Arnhem.
8. De opdrachtgever wordt geacht de RVOI-1987 met bijlagen te kennen. HA zal de opdrachtgever desgevraagd terstond in het bezit stellen van een exemplaar van de RVOI-1987 en van de voor de desbetreffende opdracht relevante bijlagen.
9. Deze voorwaarden kunnen worden aangehaald als AV4-HA-1988.

Werkplan voor het opstellen van een recreatief inrichtingsplan voor de Casteleijnsplas en mogelijke uitbreiding.

A. Werkresultaat

Een recreatief inrichtingsplan voor de Casteleijnsplas dat vervat is in:

- a. een kaart, in een kaartschaal 1:1000 of een nader te bepalen kaartschaal met ontwerpprofielen;
- b. een toelichtende beschrijving en motivering van inrichtingsprincipes, gericht op recreatie gebruiksvormen zoals zwemmen, zonnen, vissen, fietsen, wandelen, surfen en duiken. Inpassing van waterskiën zal in de overwegingen worden meegenomen;
- c. een omvang van de recreatieplas (met mogelijke toekomstige uitbreiding) met bijbehorende voorzieningen die zal worden bepaald vanuit:
  - de behoefte aan dagrecreatie voorzieningen;
  - de gebruikseisen en mogelijkheden voor water- en oeverrecreatie (micro) en landschap (macro);
  - de exploitatiebehoefte van zandvoorkomens;
  - eigendomsverhoudingen in het gebied.

Als startpunt voor het onderzoek zal worden uitgegaan van de huidige oppervlakte van de Casteleijnsplas (ca. 40 ha), waaraan circa 25 ha zal worden toegevoegd.

Het recreatief inrichtingsplan zullen wij in 10-voud leveren. Van het plan zullen wij 1 gekleurd exemplaar vervaardigen.

B. Werkactiviteiten

De door ons te verrichten activiteiten hebben wij in bijgevoegde project-/tijdplanning uitgewerkt.

Daarbij geldt de volgende toelichting:

- vervaardigen basis kaartmateriaal;
voor zover aanwezig zullen wij de G.B.K. (schaal 1:1000) als ondergrond gebruiken;
- verrichten ontwerpwerkzaamheden/vastleggen recreatieve gebruikseisen.

Het inrichtingsplan zal zodanig worden uitgewerkt dat:

- o wijziging infrastructuur:
  - * waterhuishouding
  - * wegstelsel
- o gronden aanliggende aan plas:
  - * oevertypen/-oeverlengten
  - * ruimten/functies/oppervlakten

nader zijn ingevuld en gevisualiseerd.

Voorts zal inzicht worden gegeven over de relatie tussen het ruimtebeslag en de:

- kosten van aanleg;
- kosten van beheer en onderhoud.

In een drietal werkronde zullen wij het inrichtingsplan en de daarbij behorende toelichtende beschrijving verzorgen.

Met deze activiteiten kunnen wij op korte termijn starten.

Wij zullen met betrekking tot onze werkzaamheden 3 maal met u overleggen. Na het tweede overleg zullen wij gemaakte opmerkingen en gedane suggesties verwerken in het plan.

Na afronding van het inrichtingsplan kunt u een op dit plan gebaseerde aanvraag om ontgronding bij de Provincie Flevoland indienen en binnen de gemeente het proces opstarten dat dient te leiden tot herziening van het bestemmingsplan.

De daarvoor benodigde activiteiten zullen door de gemeente worden verzorgd. Ook voor deze activiteiten geldt dat u ons daarbij, waar nodig, kunt betrekken.

PLAN VAN AANPAK

A. Voorbereiding (stap 1)

1. inventariseren gegevens en terreinverkenning;
2. vervaardigen basiskaart, G.B.K.-1:1000;
3. opstellen programma van eisen, mede op basis van de bestaande situatie rond de Casteleijnsplas en de relevante nota's;
4. vastleggen recreatieve gebruikseisen in een overall visie voor het gehele gebied ten oosten van Emmeloord;
5. overlegmoment met het gemeentebestuur, Staatsbosbeheer, Zuiveringsschap West-Overijssel en het Waterschap.

Ten behoeve van het overall-plan zijn de volgende gegevens van belang:

- geologische gegevens in verband met diepten van de toekomstige plas (zandwinning);
- gegevens en kaartwerk betreffende het afvalstortterrein;
- gegevens m.b.t. de recreatiebehoefte (programma aspecten);
- TROP Flevoland (aanvulling TROP Noordoostpolder).

B. Planvorming (stap 2)

1. opstellen concept inrichtingsplan waarbij aandacht wordt geschonken aan:
  - * landschappelijke- en ecologische aspecten;
  - * visueel ruimtelijke aspecten;
  - * recreatie functies;
  - * civieltechnische aspecten met betrekking tot wegen en waterlopen;
2. vervaardigen inrichtingsprofielen (1:200);
3. gezamenlijk overleg gemeentebestuur en Staatsbosbeheer;
4. bijstellen concept inrichtingsschets en recreatieve gebruikseisen;
5. verwerken opmerkingen en opstellen definitief inrichtingsplan, inclusief plan toelichting;
6. bepalen technische details/uitgangspunten voor de staat van hoeveelheden;
7. opstellen raming van kosten (kerncijfers varianten);
8. bepalen beheers- en onderhoudskosten;
9. overlegmoment met gemeentebestuur en Staatsbosbeheer;
10. afronden inrichtingsplan en vervaardigen kleurkaart, afronden rapportage;
11. indienen de plannen in 10-voud.

C. Presentatie (stap 3)

Voor de presentatie stellen wij de volgende uitwerking voor:

1. in kleur, geplastificeerd en geplakt op een harde ondergrond een drietal panelen, geleverd in enkelvoud:
  - * plankaart, schaal 1:1000;
  - * profielkaart, schaal 1:200;
  - * vogelvlucht impressie samen met 3 zwart-wit foto's (20 x 30 cm) vanuit de omgeving waarin de toekomstige situatie wordt weergegeven.
2. Bovenstaande panelen verkleind naar 30 x 40 cm (A3-formaat):
  - * kleurenkopieën in 10-voud.

D. Fasering (stap 4)

Gelet op het streven om op korte termijn op beperkte schaal recreatieve voorzieningen rondom de bestaande plas te kunnen realiseren zal vanuit het inrichtingsplan de 1e fase nader worden uitgewerkt.

De visie recreatieve inrichting zandwinningplas zal in samenhang met zandwinning gerealiseerd kunnen worden, 2e fase:

- bepalen zandopbrengst en fondsvorming voor de verdere inrichting van het terrein;
- relatie met het afvalstortterrein in combinatie met grondverwerving;
- aanvraag ontgrondingsvergunning;
- wijziging bestemmingsplan.

Door middel van opbrengsten uit zandwinning kunnen de recreatieve voorzieningen rondom de zandwinplas (uitbreiding), alsmede de verdere afwerking van de Casteleijnsplas, worden gerealiseerd, 3e fase, conform uitgewerkt inrichtingsplan.

101

tijdschema	februari			maart				april					
	mnd.	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
activiteiten	wk.												
0. opdrachtverlening/ start werkzaamheden		●											
1. vervaardigen kaartmateriaal G.B.K. 1:1000 kadastrale info verzamelen		▭	▭										
2. vastleggen recreatieve gebruikseisen		▭	▭										
3. overleg moment (stap 1)					▭								
4. bijstellen concept-inrichtingsschets en recreatieve gebruikseisen						▭							
5. overleg moment (stap 2)													
6. afronden inrichtingsschets, opstellen faseringsplan, vervaardigen kleurkaart afronden rapportage													
7. toezenden stukken													
8. overleg moment (stap 3 + 4)													

afgeronde werkperiode

nb: tijdschema uitgaande van
opdrachtverstreking per week 6

PROJECTPLANNING/WERKPLAN RECREATIEF
INRICHTINGSPLAN "CASTELEIJSPLAS"

heidemij adviesbureau bv

34

Het hoofd van Staatsbosbeheer
district Noordoostpolder
De Deel 23
8302 EK EMMELOORD

Postbus 55
8200 AB Lelystad
Telefoon 03200-72411
Telex 70638
Fax 03200-72590

Datum	Uw brief	Ons nummer	Bijlagen
05 MAART 1991		WenM/9101808/C	1
Onderwerp	Zwemlocaties in de Noordoostpolder.		

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de jaarlijkse inventarisatie naar de zwemgelegenhedenlocaties in de provincie Flevoland, zenden wij u een afschrift van onze brief aan het Zuiveringschap West-Overijssel.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de griffier, de voorzitter,

art. 10 lid 2 sub e Wob

Provincie Flevoland
Afschrift ter kennisgeving

Zuiveringschap West-Overijssel

art. 10 lid 2 sub e Wob

Postbus 60

8000 AB ZWOLLE

Postbus 55
8200 AB Lelystad
Telefoon 03200-7 2411
Telex 70638
Fax 03200-7 2590

Datum

05 MAART 1991

Onderwerp

Uw brief

Ons nummer

WenM/9101808/C

Bijlagen

Zwemlocaties in de Noordoostpolder.

Geachte art. 10 lid 2 sub e Wob

Naar aanleiding van de jaarlijkse inventarisatie naar de zwemgelegenhedenlocaties in de provincie Flevoland vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Tijdens de inventarisatie zwemgelegenhedenlocaties categorie D in het kader van de Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden is een tweetal mogelijke locaties in de Noordoostpolder naar voren gekomen. Het gaat om de:

- zwemvijver van het vakantiepark "Het Kuinderbos" en
- de Casteleynsplas.

Over de zwemvijver van het vakantiepark "Het Kuinderbos" aan de Oosterringweg te Luttelgeest is in augustus 1990 overleg gevoerd met de bedrijfsleider en is ook een controlebezoek uitgevoerd. De vijver gaf een goede indruk als mogelijke zwemgelegenhedenlocatie. De waterkwaliteit werd wekelijks bemonsterd door de Waterleiding Maatschappij Overijssel. De plas is vrij toegankelijk voor de mensen uit de omgeving en de omliggende dorpen. Het feit dat het een openbare zwemlocatie betreft en dat de huidige beheerder en gebruiker (Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) van het park (dat dienst doet als asielzoekerscentrum) vooralsnog niet van plan is om voor het gebruik van de vijver entree te vragen, is voor de provincie een reden voor de mogelijke aanwijzing als zwemgelegenhedenlocatie categorie D.

Inlichtingen bij

art. 10 lid 2 sub e Wob

Doorkiesnummer

03200-72541

Bezoekadres

Visarendreef 1
Lelystad

VERZONDEN 8 MAART 1991

Over de Casteleynsplas langs de A50 bij Emmeloord is overleg geweest met de heer Wardenier van de gemeente Noordoostpolder. Dit naar aanleiding van persberichten over een mogelijk recreatieve inrichting van deze plas. De heer [REDACTED] bevestigt dat hier inderdaad sprake van is. Bovendien wordt er ook nu al gezwommen in deze plas, hoewel hiervoor geen goede voorzieningen aanwezig zijn en dit officieel niet is toegestaan. Volgens zijn informatie wordt de waterkwaliteit door u zelf bemonsterd, maar deze bemonstering vindt waarschijnlijk niet plaats overeenkomstig de in de WHVZ en WVO gestelde normen voor zwembadwater.

Wij vragen u om de beide locaties op te nemen in uw bemonsteringsprogramma van 1991. De locaties zullen bemonsterd moeten worden overeenkomstig de in de WHVZ en WVO genoemde parameters voor zwembadwater in de periode van 1 mei tot en met 30 september 1991. Bemonstering is één keer per 14 dagen. Afhankelijk van de bemonsteringsresultaten kan waarschijnlijk na twee jaar een locatie definitief als zwembadgelegenhedenlocatie aangewezen worden. Graag zouden wij willen beschikken over eventueel al bij u beschikbare analysegegevens van de beide hierboven genoemde waterplassen. Voor meer informatie en een definitieve keuze van monsterplaats kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED] van de afdeling Water en Milieu.

Een afschrift van deze brief wordt gezonden naar Staatsbosbeheer, de gemeente Noordoostpolder en het vakantiepark "Het Kuinderbos".

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de griffier, de voorzitter,

[REDACTED]
art. 10 lid 2 sub e Wob

[REDACTED]
Art. 10 lid 2 sub e Wob

Aan het Hoofd van het
Staatsbosbeheer,
Emmeloord.

Emmeloord, 10 maart 1991

Onderwerp: Casteleijnsplas

Geachte Mevrouw/Mijnheer,

In de krant "de Noordoostpolder" van 7 maart j.l. las ik dat aan de gemeenteraad zal worden voorgesteld om plannen te laten uitwerken voor de Casteleijnsplas. Genoemd werd ook dat de plannen van de heer Veenhuis hierbij zouden worden betrokken.

Met alle respect voor dit initiatief, wil ik U echter in kennis stellen van mijn grote verontrusting, dat in die plannen ook het gebruik van de plas voor waterskiën wordt voorgesteld.

Het gebruik van motorboten is m.i. volstrekt ontoelaatbaar op de Casteleijnsplas:

1. het geluid is zeer iritant, verstoort de rust voor mens en dier
2. uitlaatgas geeft stank en vervuiling
3. oliespoortjes vervuilen het zo schone water
4. propellers beschadigen vissen, zijn gevaarlijk ook voor mensen
5. snelle vaartuigen veroorzaken last en ook gevaar voor zwemmers en surfers, hinderlijke golven belasten de oevers.

U hoeft slechts te kijken naar de enkele plassen in Noordwest Overijssel waar wel motorboten zijn toegelaten om te zien welk een huiveringwekkend perspectief opdoemt als aan dergelijke gemotoriseerde activiteiten wordt toegegeven.

In een milieuvriendelijk recreatieplan is geen plaats voor gemotoriseerd vertier!

Dus geen motorboten en waterskiërs op de Casteleijnsplas!

Verder nam ik met bevreemding kennis van mogelijk gevaar bij zwemmen in de diepe Casteleijnsplas. Al 17 jaar wordt er semi-illegaal in de plas gezwommen. Er is geen reden om aan te nemen dat zwemmen hier gevaarlijker zou

zijn dan zwemmen in de Noordzee. Ook daar is het diep en zijn er sterkere stromingen. Enkele borden met een waarschuwing dat voorzichtigheid is geboden, en een "eigen risico"-vermelding zullen voldoende zijn. Reeds duizenden genoten, voor zover mij bekend, van het fijne zwemmen in de Casteleijnsplas zonder ongelukken.

De Casteleijnsplas is niet te diep voor zwemmers!

Gaarne verzoek ik u bij het doen opzetten van de plannen zo min mogelijk te wijzigen aan de inmiddels mooi volgroeide oevers van de plas. Een aparte ondiepe uitgraving voor zwemmers lijkt volledig overbodig, tenzij bestemd alleen als spartelvijvertje voor kleine kinderen.

Toiletfaciliteiten, de genoemde borden, en wat toezicht zo nu en dan op de openbare orde behoren tot de wensen.

Gaarne verzoek ik U het voorgaande mee te nemen in de opdracht tot uitwerking van plannen rond het Casteleijnsmeer.

In gesprekken met vrienden en kennissen bleek dat voorgaande opmerkingen door velen worden gedeeld.

Hoogachtend,

art. 10 lid 2 sub e Wob

art. 10 lid 2 sub e Wob

Emmeloord

tel. [redacted]

PS: Deze brief is ook gezonden aan de verschillende fracties in de Gemeenteraad en aan wethouder [redacted]

art. 10 lid 2 sub e Wob

1991

No. 4046-1

Beschikbaarstellen van een uitvoeringskrediet voor de uitbreiding van recreatieve fietspaden in het Kuinderbos.

(Volgno. 9 van de agenda.)

Emmeloord, 16 april 1991.

Aan de raad.

Het verheugt ons zeer dat wij, binnen het kader van het rijksmeerjarenprogramma recreatie en toerisme, in staat worden gesteld in het Kuinderbos ± 6 km. recreatief fietspad aan te leggen.

Aan het projekt is door zowel Staatsbosbeheer als het ministerie van landbouw natuurbeheer en visserij meegewerkt, waarvoor wij deze instanties zeer erkentelijk zijn.

In het Kuinderbos is thans slechts ± 3 km. recreatief fietspad aanwezig, waarmee ongeveer 1/5 deel van dit 1.200 ha. grote bos voor fietsers is ontsloten.

Ter versterking van de toeristisch-recreatieve infrastructuur zijn recreatieve fietspaden van belang voor o.a. camping "'t Craneveldt" annex kamphuis "De Boerderij", het natuurkampeerterrein "De Veenkuil" en het Asielzoekerscentrum Luttelgeest. In verband met de vergroting van de verblijfstijd van de vaarrecreanten in onze regio, zal de stichting "Kuinre Promotions" ook aandacht gaan besteden aan de aantrekkelijke fietsmogelijkheden in o.a. het Kuinderbos.

Behalve voor de verblijfs- en dagrecreanten van elders, is de mogelijkheid om beschut te fietsen in een uitgestrekt bosgebied voor de eigen bewoners een welkome aanvulling op de bestaande fietsmogelijkheden in onze gemeente. Het plan is zodanig uitgewerkt dat de aanwezige interessante doelen zoals "De Kuinderburcht" en "De Kuinderplas" ter hoogte van de vogelobservatiehut worden ontsloten.

De uitvoeringskosten van het projekt (inclusief plankosten, besteksgereedmaken en direktievoering) zijn geraamd op f 750.000,00 en worden op grond van de p.p.o.-subsidieregeling als volgt toegeedeeld:

- bijdrage rijk	75%	= f 562.500,00
- bijdrage provincie	15%	= " 112.500,00
- bijdrage gemeente	10%	= " 75.000,00
Totaal		f 750.000,00
		=====

Het uitvoeringskrediet kan ten laste worden gebracht van de algemene bestedings- en bestemmingsreserve. De structurele onderhoudslasten groot f 7.500,00 zullen rechtstreeks in de primitieve begroting van 1992 worden geraamd.

In verband met de betaalbaarstelling van de rijkssubsidie (deels in 1991, deels in 1992) dient het projekt zo spoedig mogelijk openbaar te worden aanbesteed.

De financiële consequenties zijn verwerkt in de 26e wijziging van de begroting van de algemene dienst 1991.

Het bestek met kostenspecificatie is voor u bij de stukken ter inzage gelegd.

1991

No. 2781-1

34

Beschikbaarstellen van een voorbereidingskrediet ten behoeve van een recreatief inrichtingsplan voor de Casteleijnsplas.

(Volgno. 6 van de agenda.)

Emmeloord, 16 april 1991.

Aan de raad.

Gezien de grote behoefte aan openluchtrecreatieve voorzieningen achten wij het zinvol een recreatief inrichtingsplan op te stellen voor de Casteleijnsplas. Mede naar aanleiding van een initiatief uit de bevolking, hebben wij in de afgelopen periode over deze zandwinplas fysische gegevens verzameld en overleg gevoerd met de beherende instantie (Staatsbosbeheer) inzake de inrichtingsmogelijkheden van de Casteleijnsplas.

Op basis van de verzamelde informatie achten wij het van belang twee opties nader uit te werken, namelijk:

- een inrichting van de plas exclusief zandwinning op een eventueel aangrenzende kavel;
- een inrichting van de plas inclusief zandwinning op een eventueel aangrenzende kavel.

Voor de planontwikkeling hebben wij Heidemij Adviesbureau verzocht ons offerte uit te brengen. De offerte, inclusief het plan van aanpak, hebben wij voor u bij de stukken ter inzage gelegd. De kosten voor de planuitwerking zijn door het adviesbureau geraamd op f 41.500,00 (excl. b.t.w.).

Wij verzoeken u in te stemmen met het plan van aanpak en voor de planontwikkeling een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

De financiële consequenties kunnen ten laste worden gebracht van de reserve welzijnsvoorzieningen en zijn verwerkt in de 21e wijziging van de begroting van de algemene dienst 1991.

Resumerend stellen wij u voor:

1. In te stemmen met het plan van aanpak inzake het opstellen van een recreatief inrichtingsplan voor de Casteleijnsplas.
2. Een voorbereidingskrediet van f 41.500,00 (excl. b.t.w.) te voteren.
3. De kosten ten laste te brengen van de reserve welzijnsvoorzieningen.
4. De 21e wijziging van de begroting van de algemene dienst 1991 vast te stellen.

De commissie van advies en bijstand III adviseert positief over onderdeel 1, 2 en 3 van dit voorstel.

De meerderheid van de commissie van advies en bijstand II adviseert positief over onderdeel 3 en 4 van dit voorstel.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris. de burgemeester.

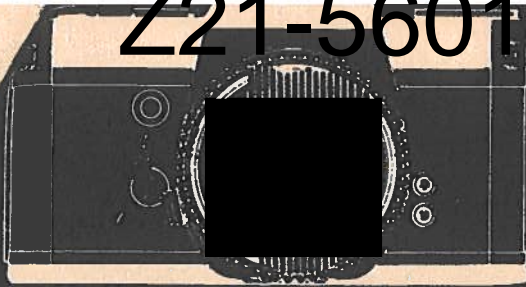

emmeloord,

19

De grootste en meest ingrijpende verandering zal echter aan de noordzijde van de CPL moeten plaats vinden. Het akkerbouwbedrijf ten noorden van de CPL zal moeten verdwijnen. Op de vrijkomende grond zal een nieuwe plas moeten worden worden gegraven op de gewenste diepte. (0,5 tot ca. 1 meter). De nieuwe plas sluit aan op de bestaande CPL zodat deze a.h.w. wordt vergroot. De afgegraven grond kan worden gebruikt als talud aan de westkant van het gehele gebied en een drieledige functie vervullen. Allereerst als een aarden wal die de CPL aan het zicht van het verkeer over de langs het project lopende rijksweg 50 ontrekt. Ten tweede als eventuele toeschouwers accommodatie voor het waterskiën en ten derde als geluidswal. Grond die dan nog over is kan in de bestaande CPL worden geschoven zodat de transportkosten voor de grond kunnen worden beperkt. De lengte en breedte van de plas zal ongeveer 250 meter kunnen bedragen. Er zal dus een strandlengte van ongeveer 750 meter ontstaan met daaromheen zonnen en speelweiden. De op de kavel aanwezige boerderij zal geschikt gemaakt kunnen worden als recreatie boerderij en waar ook de nodige sanitaire voorzieningen kunnen worden aangebracht. (in de geest zoals de boerderij op het Asielzoekers opvang centrum te Luttelgeest. Om de veiligheid van het verkeer op het Friesche Pad niet in gevaar te brengen zal een fietspad aan de westzijde moeten worden aangelegd. Een fietstunneltje dat reeds onder de Muntweg ligt moet het fietsverkeer veilig naar Emmeloord loodsen. Op enkele kilometers van Emmeloord kan dan een uniek recreatiecentrum worden gerealiseerd dat een fractie zal kosten van het ambitieuze plan "Schokkerland" en waar met goede wil op zeer korte termijn reeds een aanvang

emmeloord,

19

VERKLARING DER CIJFERS.

- 1) Te realiseren uitbreiding CP
- 2) Slalomparcours waterskiën
- 3) Springschans waterskiën
- 4) ruimte t.b.v. duiksport eventueel ook in andere delen aan de westkant van de CP
- 5) Bestaande boerderij eventueel om te bouwen t.b.v. recreatie etc. Ook geschikt te maken voor sanitaire doeleinden.
- 6) Eventueel te bouwengebouwtje voor duiksport.
- 7) Idem voor waterskiën.
- 8) Diverse parkeervoorzieningen
- 9) Talud met drie-ledige functie:
  - a. geluidswal
  - b. ontrekt de CP aan het zicht van het verkeer over de RW 50
  - c. kan dienen als toeschouwersplaats voor het waterski gebeuren.
- 10) waarschuwingslijn voor de overgang van ondiep-naar diepwater.
- 11) start- en landingsplaats voor waterskiën.

MILBURG

WAREINERSE 51

2

RW 50

2

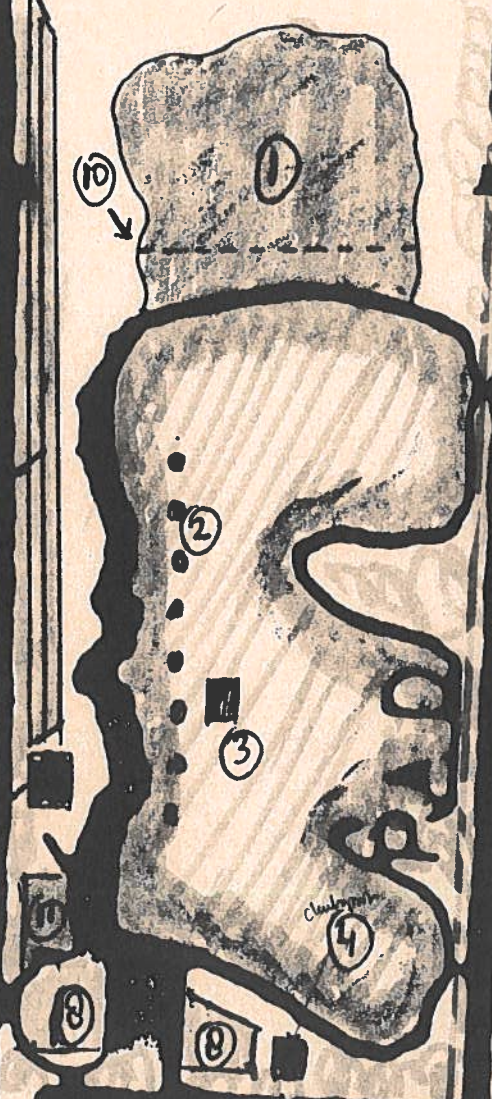
FRIESE

20

L
Mari

CAS

6

SM JN

17

12

uit de nota "Waterski-akkommodatie,
een alternatief" dd. februari 1983

5. "low budget" proefprojecten; doorbraakmogelijkheid voor het
akkommodatie-dilemma, niet alleen voor de waterskisport

5.1. begripsbepaling

Twee vragen houden ons bezig:

- hoe kan een oplossing worden gevonden voor de knelpunten van formele en structurele aard;
- hoe kunnen in deze tijd van geldschaarste nieuwe projecten worden gestart?

De antwoorden zullen moeten worden gevonden in wat zich het duidelijkst (zij het niet in fraai nederlands) laat omschrijven met de term "low budget proefprojecten".

Allereerst dit:

Een aantal van onze beste verenigingen zijn in de afgelopen jaren via een natuurlijk groeiproces uit niets of vrijwel niets ontstaan. Soms ontbrak aanvankelijk zelfs een formele toestemming van de betrokken overheid en in enkele gevallen ontbreekt die nog steeds

De waterskiërs worden weleens de zigeuners van de nederlandse sportwereld genoemd. Een feit is, dat goede en levenskrachtige akkommodaties tot stand zijn gekomen met geen andere hulpmiddelen dan improvisatietalent en zelfwerkzaamheid van de allereerste gebruikers daarvan.

Wanneer dit verschijnsel, dat althans vóór de oorlog ook elders in de sport niet geheel en al onbekend was, kan worden verheven tot een in onze huidige situatie passende systematiek zou de betekenis ervan de belangen van de waterskisport alleen weleens ver te boven kunnen gaan. In dit verband verwijzen wij naar de eerder gemaakte opmerkingen over meervoudig- en multifunctioneel gebruik.

5.1.1. proefprojecten

De term "proefproject" wordt verklaard uit deze gedachtengang. Hij heeft echter gelijk een praktisch voordeel: een proefproject pleegt te worden aangegaan voor een vooraf afgebakerde periode, waarna kan worden bepaald of de proef is geslaagd en dus het project in aanmerking komt te worden omgezet in een definitief pl

Voorts veronderstelt een proefproject een vorm van begeleiding, waarvoor in ieder geval vertegenwoordigers van de betrokken overheid en van de meest betrokken sport -de waterskisport- in aanmerking zouden komen.

Hiermee kan tegemoet worden gekomen aan de als belangrijk knelpunt gesignaleerde angst aan overheidszijde, dat een gegeven toestemming voor tijdelijke waterski-activiteiten via het gewoonterecht toch "ontaardt" in een permanente situatie.

5.1.2. "low budget"

De term "low budget" behoeft nauwelijks toelichting: geld is er op dit moment vrijwel niet, water is er genoeg en gemotiveerde sportmensen die bereid zijn zelf de handen uit de mouwen te steken en primitieve voorzieningen voor lief te nemen al ze hun sport maar kunnen beoefenen heeft de N.W.B. in voldoende mate voorradig. Die motivatie is uiteraard het sterkst aanwezig in de wedstrijdsport, waar de behoefte aan bruikbare akkommodatie het grootst is. "Groeiprojekten" zoals de N.W.B. die voorstaat zouden derhalve moeten beginnen bij de wedstrijdsport.

5.2. procedure

De procedure voor de ontwikkeling van low budget-proefprojecten is als volgt gedacht:

- uit de lijst van mogelijke lokaties wordt een klein aantal gekozen, waarvan de ligging zodanig is dat het best wordt voldaan aan de in de waterskisport bestaande behoefte en waarvan de beherende instantie bereid is medewerking te verlenen aan een proefproject;
- de voorkeur gaat uit naar "onontgonnen" gebieden, waarvoor nog geen bestemmingsplan bestaat of slechts een voorlopige bestemming "openlucht-recreatie" is aangegeven.
- voor het project wordt een tijdelijke gebruiksvergunning afgegeven met een looptijd van vijf jaar. De gebruiksvergunning omvat de toestemming tot plaatsing van een tijdelijk onderkomen op de wal (keet, caravan of container) en het leggen van wedstrijdbanen op het water.

- een begeleidingskommissie wordt benoemd waarin de overheids-vertegenwoordiging en de sport-vertegenwoordiging beiden de bevoegdheid hebben het projekt voortijdig te stoppen.
- na afloop van de proefperiode eindigt het projekt automatisch; de begeleidingskommissie kan echter in het jaar daaraan voorafgaande adviseren een definitief projekt te starten wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven;
- de activiteiten starten met de beoefening van de waterskiwedstrijdsport. De begeleidingskommissie bepaalt of en in hoeverre belangstelling die daardoor wordt opgeroepen bij andere categoriën waterskiërs of van andere groepen sportbeoefenaars en/of rekreanten in het activiteitenprogram worden opgenomen.
- indien uitbreiding van de activiteiten aanpassing van de gefimproviseerde voorzieningen noodzakelijk maakt eindigt de daarvoor te verlenen vergunning op de dag van beëindiging van het proefprojekt.
- de ontwikkeling van het gebruik van de akkommodatie (kwantitatief en kwalitatief) wordt nauwkeurig geregistreerd om gegevens bij te brengen voor een eventuele permanente voorziening.

6. Beheers-aspekten

6.1. argumenten voor een beheersvorm op landelijk nivo

6.1.1. konsekwenties van de proefperiode

Het aanvaarden van een beperking in tijd, wat de basis vormt voor het begrip "proefprojekt" (5.1.1.) maakt het ongewenst, dat het beheer van een projekt wordt opgedragen aan een daarvoor op te richten plaatselijke vereniging. De konsekwentie daarvan zou zijn, dat als het projekt moet worden gestaakt, de betrokken gemeente wordt gekonfronteerd met een "dakloze" vereniging.

Omdat niet altijd ter plaatse onmiddellijk over ervaren sportkader kan worden beschikt, zal de Nederlandse Waterski Bond zeker in het eerste stadium zelf de verantwoordelijkheid moeten nemen voor de dagelijkse gang van zaken in het projekt.

6.1.2. oordeelvorming

Er zijn in Nederland tenminste drie gebieden waar voor wat de waterskisport betreft gesproken moet worden van een nood-situatie. Daarom, maar vooral ook ter wille van een objektieve oordeelvorming over de waarde van dit experiment, zouden ongeveer gelijktijdig meerdere proefprojekten moeten starten.

6.1.3. kontinuiteit en efficiency

Het is te verwachten, dat een bepaald projekt al tijdens de proefperiode "uit zijn jasje groeit"; het tijdelijke onderkomen wordt te klein voor het toenemende aantal activiteiten en deelnemers en moet worden vervangen door een mobiele voorziening met meer capaciteit. Aan het einde van de proefperiode zullen plannen voor een permanente akkommodatie gereed zijn of zal worden besloten het projekt te beeindigen. In beide gevallen komen voorzieningen vrij, die niet altijd al volledig zullen zijn afgeschreven en dus voor nieuwe projekten kunnen worden ingezet.

6.1.4. multifunktionaliteit

Omdat meervoudig (sportief) gebruik en multifunktionaliteit worden nagestreefd zal gemeenschappelijk beraad noodzakelijk zijn met andere sportorganisaties en eventueel belanghebbende overheidsdiensten over de keuze van projecten, de daarin onder te brengen activiteiten, de financiering enz. De argumenten die zijn gegeven in 6.1.1. voor de waterskisport gelden in gelijke mate voor andere sporten.

6.2. organisatie

6.2.1. rechtspersoonlijkheid

De beperkte levensduur van een proefproject en het geïmproviseerd karakter daarvan kunnen niet voorkomen dat rechtsgeldige overeenkomsten moeten worden afgesloten.

Zelfs de meest bescheiden onderkomens en sporttechnische voorzieningen vereisen investeringen. Deze en stellig nog verscheidene andere redenen maken het noodzakelijk, dat het beheer van de proefprojecten wordt opgedragen aan een rechtspersoon.

6.2.2. delegeren of verzelfstandigen

Ondanks het uitgangspunt van multifunctioneel gebruik is het denkbaar, dat verantwoordelijkheid en beheer van de projecten worden gedelegeerd aan de eerst-belanghebbende de Nederlandse Waterski Bond. De N.W.B. kan echter niet gelijktijdig optreden als begeleidings-orgaan, wanneer het gaat om een objectieve oordeelvorming over de waarde in bredere zin van dit experiment.

Een en ander pleit voor de vorming van een zelfstandige rechtspersoon (bijvoorbeeld een stichting) die niet alleen de verantwoordelijkheid kan nemen voor het beheer van de projecten, maar bovendien via de participatie van alle belanghebbenden kan fungeren als begeleidings-kommissie.

Uiteraard kan worden overwogen, sekretariaats-werkzaamheden te delegeren aan één van de participerende organisaties.

6.2.3. de plaatselijke belangen

Het landelijke beheers-orgaan zal gesprekspartner zijn van de plaatselijke overheid in de onder 5.2. genoemde begeleidings-kommissie voor ieder afzonderlijk project.

Het ligt echter voor de hand, dat deze taak in een zo vroeg mogelijk stadium geheel of gedeeltelijk wordt gedelegeerd aan iemand die kan spreken namens de gebruikers van de betrokken akkommodatie.

Het slagen van een projekt zal voor een zeer aanzienlijk deel afhankelijk zijn van de gebruikers daarvan. Hun deelnemers-gelden en andere bijdragen zullen een sluitende exploitatie-rekening mogelijk moeten maken. Een belangrijk aspekt is ook, dat zij door zelfwerkzaamheid bij het tot stand komen en bij de verdere uitbouw van de akkommodatie bijdragen aan de kapitaalsvorming. Wanneer de proefperiode wordt beeindigd en een definitieve voorziening kan worden gerealiseerd eindigt ook de betrokkenheid van het landelijke beheers-orgaan en zal door het plaatselijk initiatief gevormd vermogen ook dienstbaar moeten kunnen worden gemaakt aan realisatie van het definitieve plan.

De daarvoor te maken afspraken en de regeling voor de inspraak van de gebruikers zullen waarschijnlijk het best kunnen worden vastgelegd in de met de plaatselijke overheid te sluiten overeenkomst voor het betrokken proefprojekt.

***
*

overdruk uit "Waterski", mei 1985

Zaterdag 3 mei was het groot feest op de Rooye Plas. Veel overheidsfunktionarissen, waterskiërs, vrienden uit andere sporten en uit het Gemertse verenigingsleven zijn naar het splinternieuwe klubhuis gekomen om de akkommodatie van de WWV Rooye Plas officieel in gebruik te nemen en vervolgens het feit te vieren, dat de vereniging twaalf-en-een-half jaar geleden werd opgericht.

'Rooye Plas'

is klaar. . . .

en vierde 3 mei

zijn 12¼-jarig

bestaan!

Een merkwaardige combinatie. Niet omdat het zo vreemd is, als een vereniging het in gebruik nemen van een nieuw klubhuis kan combineren met een jubileum, maar wel omdat daarmee óók nog een periode van 12¼ jaar 'illegaal' verenigingsleven wordt afgesloten. Iets dat – denken wij – alleen in de waterskiwereld mogelijk is en zeker interessant genoeg om er wat meer over te vertellen.

Dat wordt dan een verhaal over het doorzettingsvermogen van een klein groepje waterskiërs en te gelijk een illustratie van wat mogelijk is, als plaatselijke sportmensen en landelijke organisaties de handen ineen slaan.

In dit nummer van 'Waterski', waarin het oprichten van verenigingen centraal staat, lijkt ons dat een stimulerend onderwerp.

Het is aanzienlijk meer dan 12¼ jaar geleden, dat ene J. Bouw, wonend in Handel, gemeente Gemert, de waterski-bond belde met de vraag of het mogelijk was, een waterski-demonstratie te verzorgen op een zandput bij het dorp.

Inderdaad, dat was mogelijk. Al bleek de plas maar klein; niet veel meer dan een goede 300 x 130 mtr., met nog een paar ondiepe uitlopers. En al moesten de bondsmensen die de zaak gingen bekijken met afgrijzen vaststellen, dat dat kleine stukje water vrijwel onzichtbaar was door een onvoorstelbare wirwar van zwimmers, kinderen op autobanden, rubberbootjes met buitenboordmotor en zelfs een paar skiboten, waarvan er één werd bestuurd door een kind, dat niet ouder kon zijn dan een jaar of tien. Nou ja, bestuurd. . .

Maar de show ging door en werd een groot succes. Net als het skiën met mensen uit de omgeving. Genoemde J. Bouw was de eerste die zich daar voor aanmeldde. Dat had hij natuurlijk nooit moeten doen, want hij was meteen voor zijn leven aan het waterskiën verloren.

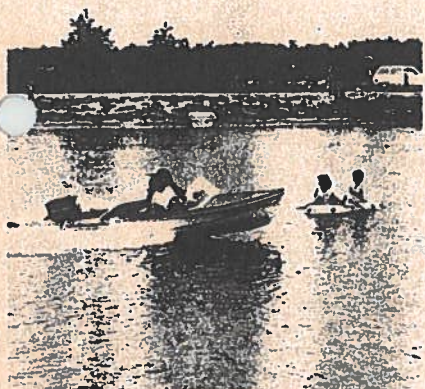
Dezelfde dag nog nam hij het initiatief om met een paar andere lokale slachtoffers te gaan praten over de oprichting van een vereniging. Hij is nu nog steeds voorzitter van die vereniging, heeft allerlei functies bekleed

in bestuur en commissies van de bond, was jaren lang een fanatiek blootvoeter, die diverse titels op zijn naam bracht en is nu de man, die leiding geeft aan het overleg van een groep verenigingen over regionale samenwerking.

Jan Bouw was niet de enige die toen enthousiast werd. Ook de mensen van de bond waren het. Goede trainingsmogelijkheid was in die tijd nog vrijwel nergens in Nederland te vinden. En hoe klein en druk de plas ook was, het was een prachtig en prima beschut stukje skiwater.

Ook de mensen van de gemeente zagen wel iets in die gekke waterskiërs. Misschien omdat daar klinkende namen bij waren als Willy Stähle, Marlon van Dijk en de Slot-familie. Maar misschien ook wel, omdat ze best wisten dat zich daar op die plas, die toch onder hun verantwoordelijkheid viel, ondanks het bestaande zwem- en vaarver-
d levensgevaarlijke toestanden afspeel-

Kortom, de waterskiërs mochten de plas bij wijze van proef best een tijdje als een soort geïmproviseerd nationaal trainingscentrum gebruiken, als ze maar meteen een beetje voor politie-agenten wilden spelen.

Ant U zich die situatie voorstellen? Een k of tien waterskiërs uit het verre westen, die een kleine duizend mensen uit de streek komen vertellen, dat ze niet meer mogen varen en alleen nog maar in een paar hoekjes van de plas mogen zwemmen. Als er

links: het eerste klubhuis met daarover de plattegrond van het nieuwe gebouw.

boven: zwimmers, rubberboten, speedboats...

hiernaast: onze nationale trots trainde op de Rooye Plas. Op de rug gezien Olympisch-, Wereld- en Europees kampioene Willy Stähle, op de Boeschboot veelvoudig Europees kampioene Marlon van Dijk en aan de boeg - toen ook al! - bondscoach Piet Slot.

niet de nieuwbakken waterskiërs uit Handel waren geweest en als die samen met de mensen van de bond niet tot het uiterste waren gegaan in het laten skiën van de oude gebruikers van de plas en in het verlenen van allerlei diensten (van het gebruik van het geïmproviseerde toilet en de verband-trommel tot het pilsje aan de eveneens geïmproviseerde openlucht-bar), was er een goede kans geweest, dat de waterski-bond die periode in de meest letterlijke zin van het woord niet had overleefd.

Maar het lukte; de plas werd gezonder, veiliger en gezelliger. En de nieuwe vereniging groeide als kool.

Eerst kwamen er een paar caravans als onderkomen, uitgebreid met tenten, als er een wedstrijd werd georganiseerd. Toen kwam het eerste echte klubhuis; krachtens het 'ketenbesluit' vanzelfsprekend, want de waterskiërs werden ondanks de uitstekende verstandhouding met de gemeente nog steeds alleen maar 'gedoogd'.

De klub nam de zaak steeds steviger in handen en toen de selectieskiërs naar elders vertrokken gingen ze alleen verder. Al bleef de goede samenwerking met de bond altijd overeind.

Het eerste klubhuis brandde af. Niet helemaal per ongeluk waarschijnlijk, want er waren lieden die 's nachts zo'n onbedwingbare dorst hadden, dat ze letterlijk door de wanden braken om bij de drankvoorraad te komen. Eenmaal daar konden ze net zo goed een sigaretje opsteken...

Er kwamen een nieuwe kantine en een nieuw ketenbesluit en de vereniging kon weer vijf jaar voort. Een periode, waarin de skiërs steeds nadrukkelijker door de plaatselijke

gemeenschap werden 'gedoogd'. Omdat de mensen uit die gemeenschap op allerlei manieren gastvrijheid vonden op en om de plas en omdat de vereniging aan letterlijk alles meewerkte, wat er op sportief gebied werd gedaan: aan de Trim-aktie, aan Sport-real, aan schoolsport-activiteiten, noem maar op.

Maar nog steeds was de vereniging 'ille-gaal'. Gewoon, omdat in de bestemmings-plannen (logischerwijs) geen rekening was gehouden met die waterskiërs, omdat de plas ook nog eens in een ruilverkavelings-gebied lag en omdat niet alleen de gemeente, maar ook streekgewest, provincie en soms zelfs de rijks-overheid zo hun eigen gedachten hadden over de toekomst van dat verge-ten stukje water.

Intussen ging het niet goed met de plas. Een mooi stukje natuur dreigde letterlijk te worden platgetrapt door allerlei vormen van 'wild' gebruik van de oevers en te worden platgereden door zeer enthousiaste, maar al even moeilijk in de hand te houden cros-sers. En de waterskiërs tobden met een on-diepte, die het in de droge tijd onmogelijk maakte een extra 175 meter te benutten voor de slalombaan.

Aan de behoefte aan sanitaire voorzienin-gen, pleisters, glaasjes water etc. van al die mensen kon door de vereniging nauwelijks meer worden voldaan. Om nog maar niet te spreken over het handhaven van de veilig-hed op de plas en het schoonhouden van de oevers.

Er moest iets gebeuren: een klein wonder eigenlijk, waarmee de patstelling in de be-sluitvorming over de plas kon worden door-broken en de middelen bijeen konden wor-

den gebracht voor de verbetering van plas en oevers. Dat wonder kwam in de vorm van een nota van de Nederlandse Waterski Bond, die 'low budget proefprojecten' heette.

Maar dat was alleen maar het basiswonder, niet anders dan een aantal vellen papier, waarop werd aangegeven hoe door het geven van een vergunning voor een experimentele periode van vijf jaar, met zeer bescheiden financiële middelen en met veel improvisatie-talent de waterskiërs hun bestaansrecht en -redenen in een bepaald gebied konden bewijzen en te gelijker tijd met de plaatselijke overheid konden overleggen, hoe aan dat proefproject een formele status kon worden gegeven, als het experiment tot positieve conclusies zou leiden.

Een basiswonder inderdaad, want het werkelijke wonder moet altijd op de plek zelf worden verricht. Door plaatselijke mensen uit allerlei richtingen (op de Rooye Plas waren het bij voorbeeld waterskiërs en milieu-mensen), die hun belangen weten te bundelen en hun eigen openbaar bestuur van het nut van hun plannen weten te overtuigen. De elementen voor dat plaatselijke wonder waren volop aanwezig. Maar de eerste en beslissende stoot moest van heel ver weg komen. Uit Rijswijk, waar de mensen van het Ministerie van W.V.C. wel iets in het plan zagen en een subsidie verleenden om de waterskiërs in staat te stellen de ondiepte uit de plas te halen en het een-en-ander te verbeteren aan hun tijdelijke walakkommodatie.

De gemeente pikte dat initiatief onmiddellijk op en werkte met bewonderenswaardige voortvarendheid mee. Omdat de waterskiërs hun bestaansrecht eigenlijk allang hadden bewezen, ongetwijfeld. Maar ook, omdat zich nu opeens en waarschijnlijk voor

de laatste keer de mogelijkheid voordeed, allerlei bestuurlijke en formele problemen rondom de plas in één klap op te lossen. En het is gelukkig veel beter en veel sneller gegaan, dan iemand zelfs maar heeft durven dromen. In november 1983 verleende het ministerie de subsidie. In de daarop volgende winter kon op basis van niet veel meer dan mondelinge toestemming van alle instanties die daar iets over te zeggen hadden de ondiepte worden weggegraven. De vrij gekomen grond werd daar neergegoid waar hij straks, als het plan voor de verbetering van de oevers klaar was, het best van pas kon komen.

De verbetering van het tijdelijke gebouw van de club liet op zich wachten. Maar dat kwam, omdat nu de bal eenmaal rolde iedereen er wel van overtuigd was, dat de tijd voor tijdelijke voorzieningen voorbij was. Op 8 juli 1985 verleenden Burgemeester en Wethouders van Gemert vergunning voor de bouw van een permanent clubhuis, precies daar waar de skiërs het altijd al hadden willen hebben. In die tijd werden ook de plannen afgerond voor de toegangsweg, parkeervoorzieningen en dergelijke. De vereniging had inmiddels de financiering van de bouw rond gekregen, zodat tegen het einde van dat jaar met de bouw kon worden begonnen. Zoals dat in al die jaren daarvoor altijd al was gebeurd namen de leden van de vereniging zelf weer een stevig deel van het werk voor eigen rekening. Daarom konden ze op 3 mei met extra veel trots en voldoening officieel gaan openen.

Minder makkelijk zichtbaar, maar minstens zo interessant is de beheers-structuur, die voor plas en oevers is opgebouwd. De gemeente heeft het beheer over het gebied overgedragen aan een beheerscommissie, waarin mensen zitting hebben die kunnen worden gezien als vertegenwoordi-

gers van de verschillende belangen: de bewoners van de buurt, de natuurbeschermers en natuurlijk de waterskiërs.

De beheerscommissie is verantwoordelijk voor alles wat er rondom de plas gebeurt en verzorgt het onderhoud van de terreinen, waarvoor de gemeente een bescheiden vergoeding geeft.

Het clubhuis en de sportieve voorzieningen zijn het eigendom van een voor dat doel opgerichte stichting en de vereniging, die een-en-ander van de stichting huurt, zal zich volledig kunnen concentreren op zijn sportieve taken.

En dan is er natuurlijk nog de relatie van De Rooye Plas met de Nederlandse Waterski Bond. Het ministerie heeft geldelijke steun aan de bond gegeven, die het vervolgens in het project heeft ingebracht op voorwaarde, dat De Rooye Plas een regionale functie zal vervullen voor de waterski-sport.

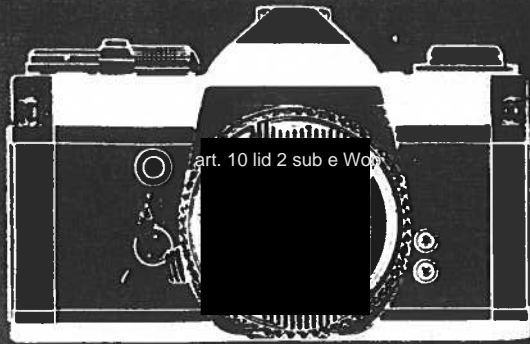
Een formaliteit, zou je kunnen zeggen. Want De Rooye Plas heeft die regionale functie uit zichzelf altijd al vervuld. Maar wel een formaliteit met een diepere betekenis, omdat hij onderdeel uitmaakt van het regionaliseringsplan van de Nederlandse Waterski Bond.

Dat heeft niet alleen te maken met regionale trainingen, jeugd-activiteiten en kampen. De centrumfunctie van De Rooye Plas en de uitstraling van wat daar mogelijk is gebleken naar bestaande en nog nieuw in te richten verenigingen in het zuid-oosten van ons land, zijn minstens zo belangrijk.

Het is niet toevallig, dat dezelfde Jan Bouw die destijds de N.W.B. vroeg een skishow te komen verzorgen, nu de gespreksleider is van de verenigingen, die de regionale samenwerking op gang willen brengen. Als er iemand is, die weet wat samenwerking kan bereiken, is hij het wel. . .

art. 10 lid 2 sub e Wob

pers- en luchtfotografie

art. 10 lid 2 sub e Wob

emmeloord

art. 10 lid 2 sub e Wob

nederlandse middenstands bank emmeloord - giro van de bank [redacted] rekno art. 10 lid 2 sub e Wob

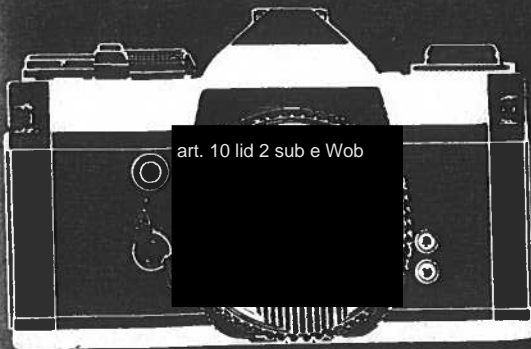
emmeloord,

19

VERKLARING DER CIJFERS.

- 1) Te realiseren uitbreiding CP
- 2) Slalomparcours waterskiën
- 3) Springschans waterskiën
- 4) ruimte t.b.v. duiksport eventueel ook in andere delen aan de westkant van de CP
- 5) Bestaande boerderij eventueel om te bouwen t.b.v. recreatie etc. Ook geschikt te maken voor sanitaire doeleinden.
- 6) Eventueel te bouwengebouwtje voor duiksport.
- 7) Idem voor waterskiën.
- 8) Diverse parkeervoorzieningen
- 9) Talud met drie-ledige functie:
  - a. geluidswal
  - b. ontrekt de CP aan het zicht van het verkeer over de RW 50
  - c. kan dienen als toeschouwersplaats voor het waterski gebeuren.
- 10) waarschuwinglijn voor de overgang van ondiep-naar diepwater.
- 11) start- en landingsplaats voor waterskiën.
- 12) fietspad langs het Friese Pad.

hans veenhuis

pers- en luchtfotografie

art. 10 lid 2 sub e Wob

emmeloord

art. 10 lid 2 sub e Wob

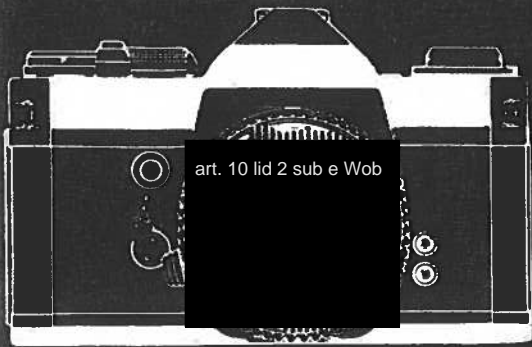
nederlandse middenstands bank emmeloord - giro van de bank B15045 - rekno

emmeloord,

19

GEDACHTE ACHTER HET IDEE-ONTWERP CASTELEIJNSPLAS (CPL).

Een van de voorwaarden behorende bij de vestiging van het van der Valk Motel te Emmeloord is de sluiting van het Bosbad. Openluchtrecreatie zal dan in Emmeloord of directe omgeving daarvan niet (meer) mogelijk zijn. Op enkele kilometers van Emmeloord ligt echter al jaren de ongebruikte zuigplas, de Casteleijnsplas. (hierna CPL genoemd. Een zeer diepe zuigplas die door zijn grote diepte 25 tot 30 meter, ongeschikt is als zwemwater. Deze prachtige plas is echter uitstekend geschikt te maken voor diverse onderdelen van de watersport en openluchtrecreatie. Allereerst is de CPL met weinig kosten geschikt te maken als waterskisportcentrum voor Noord, Oost en Midden Nederland. Op nr 11 van bijgaande tekening kan een start en landingshaventje worden aangelegd en in feite is daarmee de zaak voor elkaar. De baan heeft een uitstekende lengte is is geschikt om er nationale en internationale wedstrijden te houden. Het van der Valk Motel kan daarbij een uitstekende functie vervullen als onderkomen voor deelnemers, officials en familie etc. Aan de Oostzijde van de CPL kan een duiksportcentrum worden ingericht. beide sporten zullen door de enorme ruimte niet elkaar tot last zijn.

art. 10 lid 2 sub e Wob

hans veenhuis

pers- en luchtfotografie

art. 10 lid 2 sub e Wob

emmeloord

art. 10 lid 2 sub e Wob

nederlandse middenstands bank emmeloord - giro van de bank

art. 10 lid 2 sub e Wob

emmeloord,

19

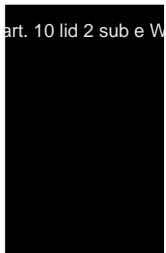
De grootste en meest ingrijpende verandering zal echter aan de noordzijde van de CPL moeten plaats vinden. Het akkerbouwbedrijf ten noorden van de CPL zal moeten verdwijnen. Op de vrijkomende grond zal een nieuwe plas moeten worden worden gegraven op de gewenste diepte. (0,5 tot ca. 1 meter). De nieuwe plas sluit aan op de bestaande CPL zodat deze a.h.w. wordt vergroot. De afgegraven grond kan worden gebruikt als talud aan de westkant van het gehele gebied en een drieledige functie vervullen. Allereerst als een aarden wal die de CPL aan het zicht van het verkeer over de langs het project lopende rijksweg 50 ontrekt. Ten tweede als eventuele toeschouwers accommodatie voor het waterskiën en ten derde als geluidswal. Grond die dan nog over is kan in de bestaande CPL worden geschoven zodat de transportkosten voor de grond kunnen worden beperkt. De lengte en breedte van de plas zal ongeveer 250 meter kunnen bedragen. Er zal dus een strandlengte van ongeveer 750 meter ontstaan met daaromheen zonnen en speelweiden. De op de kavel aanwezige boerderij zal geschikt gemaakt kunnen worden als recreatie boerderij en waar ook de nodige sanitaire voorzieningen kunnen worden aangebracht. (in de geest zoals de boerderij op het Asielzoekers opvang centrum te Luttelgeest. Om de veiligheid van het verkeer op het Friesche Pad niet in gevaar te brengen zal een fietspad aan de westzijde moeten worden aangelegd. Een fietstunneltje dat reeds onder de Muntweg ligt moet het fietsverkeer veilig naar Emmeloord loodsen. Op enkele kilometers van Emmeloord kan dan een uniek recreatiecentrum worden gerealiseerd dat een fractie zal kosten van het ambitieuze plan "Schokkerland" en waar met goede wil op zeer korte termijn reeds een aanvang kan worden gemaakt.

Het geologisch reservaat P. van der Lijn
in de Noord-Oostpolder

door

art. 10 lid 2 sub e Wob

Overdrukken uit het tijdschrift
„NATUUR EN LANDSCHAP”
9e Jaargang 1955 - No. 3

CONTACT-COMMISSIE
VOOR NATUUR- EN LANDSCHAPSBEREIKING
Herengracht 540 - Amsterdam-C.

HET GEOLOGISCH RESERVAAT P. VAN DER LIJN
IN DE NOORD-OOSTPOLDER

door

art. 10 lid 2 sub e W

Bij het droogvallen van de gronden van de Noordoostpolder in de jaren 1941/1942 kwamen bij De Voorst, bij Schokland en bij Urk keileemgebieden te voorschijn, welke, toen nog onbegroeid, een grote hoeveelheid vrijwel onverweerde zwerfstenen bevatten. Niet dat het gehele gebied een gelijke stenenrijkdom vertoonde: er waren terrein-gedeelten, welke als geplaveid waren met erratische gesteenten en ook gebieden, waar weliswaar de keileem aan de oppervlakte voorkwam, maar waar de steenbestrooiing veel geringer was. In deze eerste jaren hebben vooral amateurgeologen het terrein verkend en bij De Voorst, later ook bij Urk talrijke gesteenten verzameld, waarmee zij de eigen collecties uitbreidden. Onder hen was ook de heer *P. van der Lijn*, de toenmalige voorzitter van de Nederlandse Geologische Vereniging, die bij het zien van de stenenrijkdom ten Noorden van Urk op de gedachte kwam, dat het betekenis zou kunnen hebben hier een reservaat — speciaal een geologisch reservaat — te stichten, teneinde daardoor dit voor Nederland unieke beeld van gebradeerde keileem en daaruit als residu achtergebleven noordelijke zwerfstenen te bewaren.

Het enthousiasme van *Van der Lijn* voor dit landschap uitte zich in een gesprek met *Thijssen* en een verzoek aan de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken), waarna de Directeur van deze dienst,

1) Bioloog bij de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken).

2) Archacoloog bij de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken).

3) Houtvester bij de dienst van het Staatsbosbeheer.

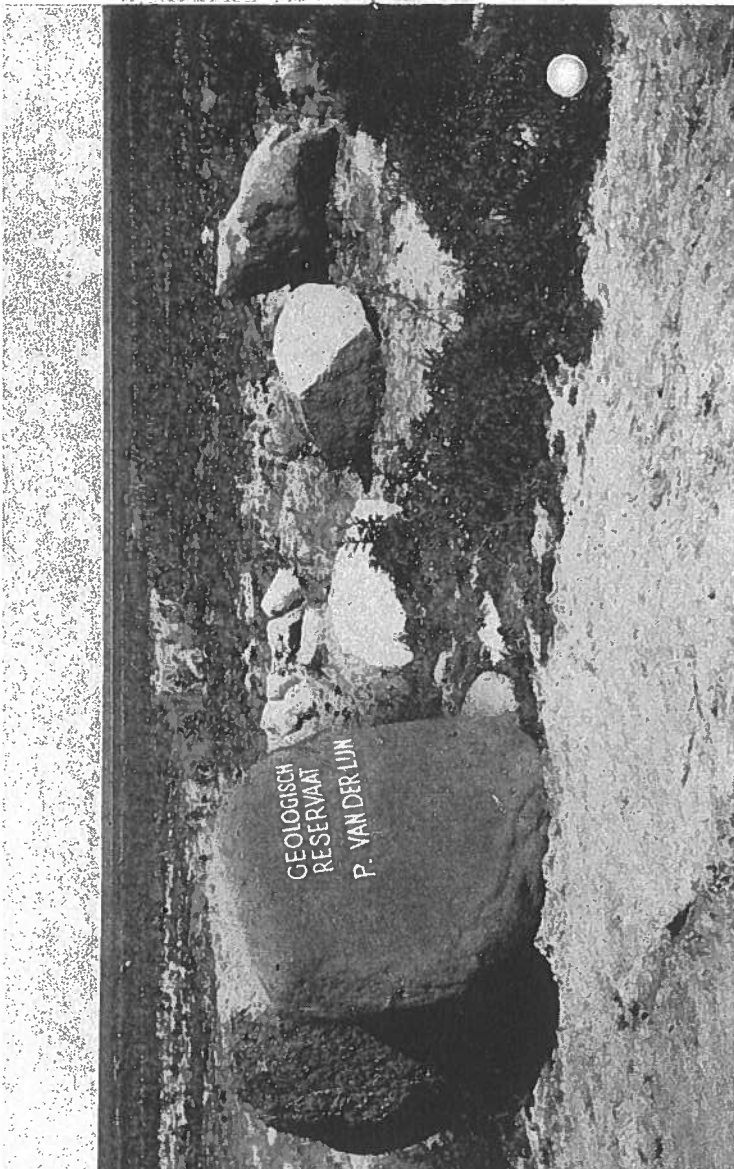

zouden zijn aangelegd en het geheel zou kunnen worden ingepast in het bestemmingsplan voor het landschap ten Noorden van Urk, dat als geabradeerd keileem, zand en veengebied, deels met jongere sedimenten afgedekt, voor bos, weide- en ten dele bouwland bestemd zou kunnen worden.

Zo lag het bedoelde terrein geruime tijd braak, terwijl noch ten aanzien van het verdere inpassen in de omgeving, noch omtrent de grootte van het te reserveren gedeelte voldoende voorstelling gemaakt kon worden. En er was voldoende tijd ons op de betekenis van het toekomstige reservaat te bezinnen. Daartoe werd van diverse zijden de mening ingewonnen o.a. van de Natuurwetenschappelijke Commissie van de Voorlopige Natuurbeschermingsraad, van de Afdeling Natuurbescherming en Landschap van het Staatsbosbeheer en van enige vakgeologen.

Immiddels had de heer D. de Waard, mede als gevolg van het enthousiaste pleidooi van Van der Lijn, het morenelandschap in de Noordoostpolder tot studieterrain gekozen ter bestudering van de keileem en van de vooral in dit gebied, dat toen nog weinig begroeid was, duidelijk waarneembare rode schollen. De vorming van deze schollenkeileem een onderwerp dat al vele jaren eerder de aandacht van verschillende onderzoekers had gehad, verkreeg in de dissertatie van De Waard een nieuwe verklaring als door het Rissglaciaal van het Noorden en Oosten uit meegevoerde en in schollen uiteengetrokken Mindelkeileem met opvallend grote rijkdom aan Silurische kalkstenen. Het moge dan zijn dat deze opinie al niet meer door andere onderzoekers geheel wordt gedeeld, de dissertatie heeft mede in het bijzonder betekenis gehad voor de aandacht, welke hierdoor gevestigd is op deze fraaie, weinig aangetaste morene bij Urk.

Het realiseren van het feit, dat reeds in vroeger tijden talrijke stenen door Urkers op het keileemgebied ten Noorden van Urk voor allerlei doeleinden waren verzameld, dat na het droogvallen der gronden vele stenen door amateur- en vakgeologen waren bijeengebracht en het gebied hadden verlaten, deed intussen de wetenschappelijke waarde van het gebied dalen. Immers het stichten van dit reservaat ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, als bijvoorbeeld het doen van gesteentetellingen, zou in het licht van dit gegeven niet verantwoord geacht kunnen worden. Dit is echter ook niet de eigenlijke bestemming, waar in de eerste plaats moet worden gedacht aan de betekenis als een voor ons land unieke morene en een nergens elders voorkomende, zo rijke steen-

Ingang van het reservaat in de Noordoostpolder.

Foto: W. T. Hellinga.

Ir S. Smeding, bereid bleek het in cultuur nemen van dit terrein tijdelijk op te schorten tot nader overleg omtrent de mogelijkheid van het stichten van een reservaat, zoals door Van der Lijn in een artikel in De Levende Natuur bepleit.

Het was inderdaad een bijzonder terrein, zoals er in Nederland geen tweede te vinden was: een grote volkomen kale vlakte met miljoenen verse, schoongewassen stenen, een beeld zoals men slechts op enkele plaatsen langs de Deense keileemkliffen — en dan nog in het klein — kan aantreffen. Twee punten vroegen echter speciale aandacht: hoe te komen tot een keuze uit het gehele terrein en tot het reserveren daarvan en vooral hoe dit te vrijwaren tegen de zich stellig snel ontwikkelende plantengroei.

De keuze van het reservaat.

Voor de keuze kwam uiteraard het terreingedeelte in aanmerking, dat de grootste stenensrijkdom vertoonde; de grootte ware later te bepalen, wanneer het gebied meer ontsloten zou zijn, de kavelsloten en wegen

Situatietekening van de ligging van het reservaat in het bosplan ten Noorden van Urk in de Noordoostpolder.

bestrooiing speciaal ten behoeve van amateurgeologen en in het algemeen geologisch geïnteresseerden, voor wie een studiereis naar de Scandinavische keileemkliffen buiten bereik ligt. Deze klifkusten toch leveren voor studiedoelinden veel reëler, exacter en daardoor waardevoller studiemogelijkheden. Niettemin is de wetenschappelijke betekenis van het reservaat speciaal met het oog op het voorkomen van de rode schollenkeileem en de rijkdom aan Silurische — waarschijnlijk voornamelijk Oostbalthische — kalkstenen niet te verwaarlozen.

De wilde vegetatie.

In dit gebied ontstond geleidelijk een vrij dicht plantendek, waardoor het merendeel van de zwerfstenen geheel of gedeeltelijk aan het oog werd onttrokken. Waar een geologisch reservaat in de bedoeling lag, niet een in de bedoeling speciale aandacht.

Als gevolg van deze vegetatie speciale aandacht een andere samenstelling dan op de zavelgronden in de Noordoostpolder. terwijl de ontwikkeling van de begroeiing op de keileem in een langzamer tempo plaats vond dan in het zavelgebied. Immers, keileem is een van de meest compacte grondsoorten, hetgeen het binnendringen van de wortelstelsels van de meeste planten onmogelijk maakt. Mede tengevolge van de slechte luchthuishouding is deze grond daardoor voor weinig plantensoorten toegankelijk.

De keileem, welke slechts plaatselijk aan de oppervlakte komt, is in de regel bedekt door een in dikte sterk variërende laag van grof, kalkhoudend zand, waarin meestal veel zwerfstenen voorkomen, terwijl tevens op korte afstand vrij grote verschillen in hoogteligging optreden en dus ook in vochthuishouding van de grond. Als gevolg daarvan komen sterke verschillen voor in de natuurlijke vegetatie van dit reservaat. Waar keileem aan de oppervlakte voorkomt, is de vegetatie doorgaans ijl; slechts verspreid treedt enige begroeiing op, b.v. van Knikmossen (Bryum), Akkerhoningklaver (Melilotus officinalis Lam.) en Zachte dravik (Bromus mollis L.). Laaggelegen plaatsen, welke permanent vochtig zijn, hebben evenwel een nagenoeg gesloten vegetatie. Op alle relatief hooggelegen gedeelten, welke uit zand op keileem bestaan, wordt de bodem bedekt door een bijna gesloten mosbegroeiing. In het bijzonder op smalle ruggen, waarvan de zandlaag in de zomermaanden sterk kan uitdrogen, wordt het aspect dikwijls bepaald door Bladen Korstmossen, b.v. Bekermossen (Cladonia), Knikmossen (Bryum) en Purpersteeltje (Ceratodon purpureus Brid.). Op de brede ruggen vooral wanneer de zandlaag tenminste 20—30 cm dik is, blijft het zand boven de ondoorlatende keileem vrijwel het gehele jaar vochtig, waar door naast mossen tevens diepwortelende planten, zoals Duinriet (Calamagrostis epigeios Roth), Kruiwilg (Salix repens L.) en Paardenbloem (Taraxacum), zich hebben gevestigd en uitgebreid. Indien de zandlaag niet dikker is dan ongeveer 15 cm treden op die ruggen, behalve mossen, verschillende „droogteminnende“ hogere planten op de voorgrond, b.v. Kleine klaver (Trifolium dubium Sibth), Scherpe fijnstraal (Erigeron acer L.), Zachte dravik (Bromus mollis L.) en Zandhoornbloem (Ceratium semidecandrum L.). In de omgeving van opeenhopingen van erratische blokken, welke op de brede ruggen veelvuldig voorkomen, is de vegetatie veelal zeer welig ontwikkeld; Akkerdistel (Cirsium arvense

Steenbestrooiing op het geologisch reservaat bij Urk. Foto: Directie Wieringermeer.

Scop.). Krulzuring (*Rumex crispus* L.) en Reukeuze kamille (*Matricaria inodora* L.) overwoekeren deze blokken dikwijls in sterke mate. Op de zachtglooiende hellingen van de ruggen vormen verschillende Grassen, Herfstleuwentand (*Leontodon autumnalis* L.), Klein hoefblad (*Tussilago farfara* L.), Witte klaver (*Trifolium repens* L.) e.a. een gesloten begroeiing, terwijl op de laaggelegen delen, welke in de winter dikwijls onder water staan en in de zomer in de regel vochtig blijven. Platte rus (*Juncus compressus* Jacq.), Riet (*Phragmites communis* Trin.) en Waterbies (*Eleocharis palustris* R. et Sch.) overheersen; mossen spelen hier slechts een ondergeschikte rol.

Onkruidbestrijding.

Wil het reservaat aan het gestelde doel blijven beantwoorden, dan is het van het grootste belang dat de vegetatie zoveel mogelijk wordt onderdrukt, hetgeen voortdurend vrij hoge uitgaven zal vragen. In dit opzicht wordt de meeste hinder ondervonden van de dichte mosvegetatie op de ruggen, welke op de duur alle kleinere zwerfstenen zal overwoekeren. Tot nu toe werd nog geen aldoend middel gevonden om deze begroeiing tegen te gaan. Wel bleek, dat door bespuiten met vluchtige oliën of door bekalken, de mosontwikkeling kan worden geremd. Het zou echter tevens noodzakelijk zijn, dat de ruggen tenminste eenmaal per jaar werden geroegd, hetgeen evenwel op grond van de dichte steenbestrooiing onmogelijk is. De vegetatie van hogere planten, in het bijzonder van tweezaadlobbigen, op de zandige ruggen en glooiingen en op de keileem, is gemakkelijk te vernietigen met behulp van Natriumchloraat in een hoeveelheid van 300—500 kg per ha. Het geschiktste tijdstip voor de bestrijding is de eerste helft van de maand Mei; in de meeste gevallen kan dan met één behandeling per twee jaar worden volstaan. De begroeiing van de lage gedeelten is minder gemakkelijk met Natriumchloraat te doden

Steenbestrooiing
op het reservaat
bij Urk.
Foto: Directie
Wieringermeer.

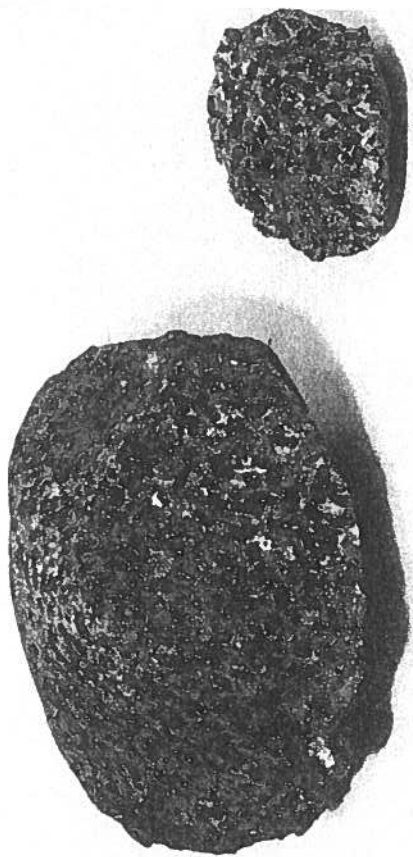
tengevolge van de grote vochtigheid van de bodem. De steenbestrooiing is hier evenwel veelal gering, zodat tegen de aanwezigheid van een niet te dichte vegetatie geen bezwaar behoeft te bestaan.

De beplanting.

Het reservaat is gelegen te midden van een 125 ha groot terrein, dat voor bos is bestemd. Met de bebossing hiervan is in het seizoen 1953/1954 een begin gemaakt; in 1956 zal, indien alles volgens de plannen verloopt, de gehele beplanting gereed zijn. Nadat aan de hand van een door de Bodemkundige Afdeling van de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken) vervaardigde kaart van de steenbestrooiing het te reserveren terrein ter grootte van circa 4.5 ha op D 97 was afgepaald, werd ter ontsluiting van het reservaat en van het omliggende bos het wegenplan geprojecteerd en uitgezet. Van af de Vormtweg, waar de ingang van het reservaat is gemarkeerd door twee stapels zwerfstenen en waar in een grote steen de woorden zijn gebeiteld „Geologisch Reservaat P. v. d. LIJN”, leidt een slingerpad door het bos naar het reservaat.

Uit de ervaringen, welke de laatste 10 jaar met de keileembepanting in de Zuiderzeepolders werden opgedaan, is gebleken, dat deze grondsoort zeer geschikt is voor de bosaanleg wegens de grote rijkdom aan voedingsstoffen en een voldoende vochtbehouding. Vóór de bebossing vindt de groundbewerking plaats door 20—25 cm diep te ploegen, om daarna — indien nodig — het terrein met de schijfegge te bewerken. Wegens de stugheid van de leem en de grote stenrijkdom behoort de diepere bewerking tot de onmogelijkheden; reeds bij de huidige ploegdiepte is de slijtage van het materiaal enorm. De keileemgronden zijn bestemd voor de bebossing met loofhout en wel speciaal met populier, eik, es, beuk en wilde kers. De vier laatstgenoemde hoofd houtsoorten zijn groepsgewijs rond het reservaat aangeplant en gemengd met verschillende besdragende struiken en vullhoutsoorten als els, esdoorn, lijsterbes, vogelkers, meidoorn en sleedoorn, zodat later een uitgebreid vogelleven te verwachten is. De eerste twee jaren is de bosgroei op de keileem zeer slecht, daar de grond dan is dichtgeslagen en in de winter volkomen doorweekt. In het voorjaar daarentegen droogt de grond steenhard uit. Met het verschijnen van de onkruidvegetatie en de groei van de boomwortels verbetert allengs de toestand en na twee jaar hebben de wortels zich zo ver uitgebreid dat de snelle groei een aanvang kan nemen. Naast de houtproductie zal de bebossing op kavel D 97 een functie hebben ter aankleding van het reservaat.

Intussen was een regeling voor de toegang door middel van een vergunningstelsel door de Directie van de Wieringermeer ontworpen¹⁾, terwijl besloten was het reservaat te noemen naar de initiatiefnemer en grote voorganger van de Nederlandse amateurgelogen *P. van der Lijn*, waartoe deze zijn toestemming gaf. Bovendien was vooral door de activiteit van de heer *Van der Lijn*, met medewerking van de heer *Hellinga*, een omvangrijke collectie gesteenten uit de morene van De Voorst en Urk verzameld, welke kon worden geëxposeerd in een dependance van het oudheidkundige museum voor het Zuiderzeegebied op Schokland.

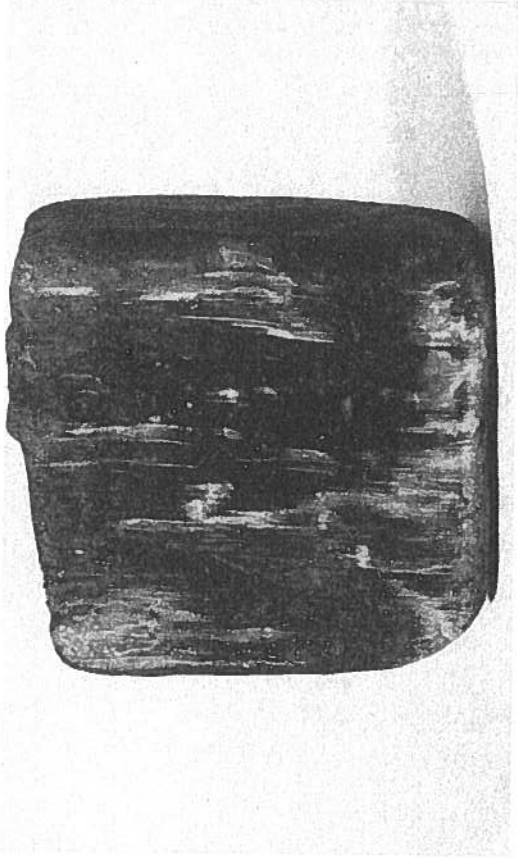
Een fraaie gabbro, gevonden nabij Urk.

Foto: Directie Wieringermeer.

Deze verzameling, die talrijke zeer bijzondere erratica omvat, werd nog uitgebreid met een door de *Waard* bijeengebrachte collectie. In het museum van het Staatsbosbeheer te Utrecht bevindt zich eveneens een collectie zwerfstenen, afkomstig uit het keileemgebied nabij het reservaat.

Door de medewerking van de kalksteenspecialist *B. Boelens* kwam tenslotte nog een zeer omvangrijke expositie van kalkstenen tot stand, die eveneens vele voor ons land zeldzame en in bijzonder goede conditie verkerende noordelijke gesteenten omvat, waaronder zeer fraaie korallen.

¹⁾ N.B. Een vergunning voor het betreden van het reservaat kan worden aangevraagd bij de Directie van de Wieringermeer (Noordboostpolderwerken), per adres: Oudheidkundig Museum, Middelbuurt, Schokland en wordt verleend indien men zich verplicht geen stenen te zullen kloppen of mee te nemen.

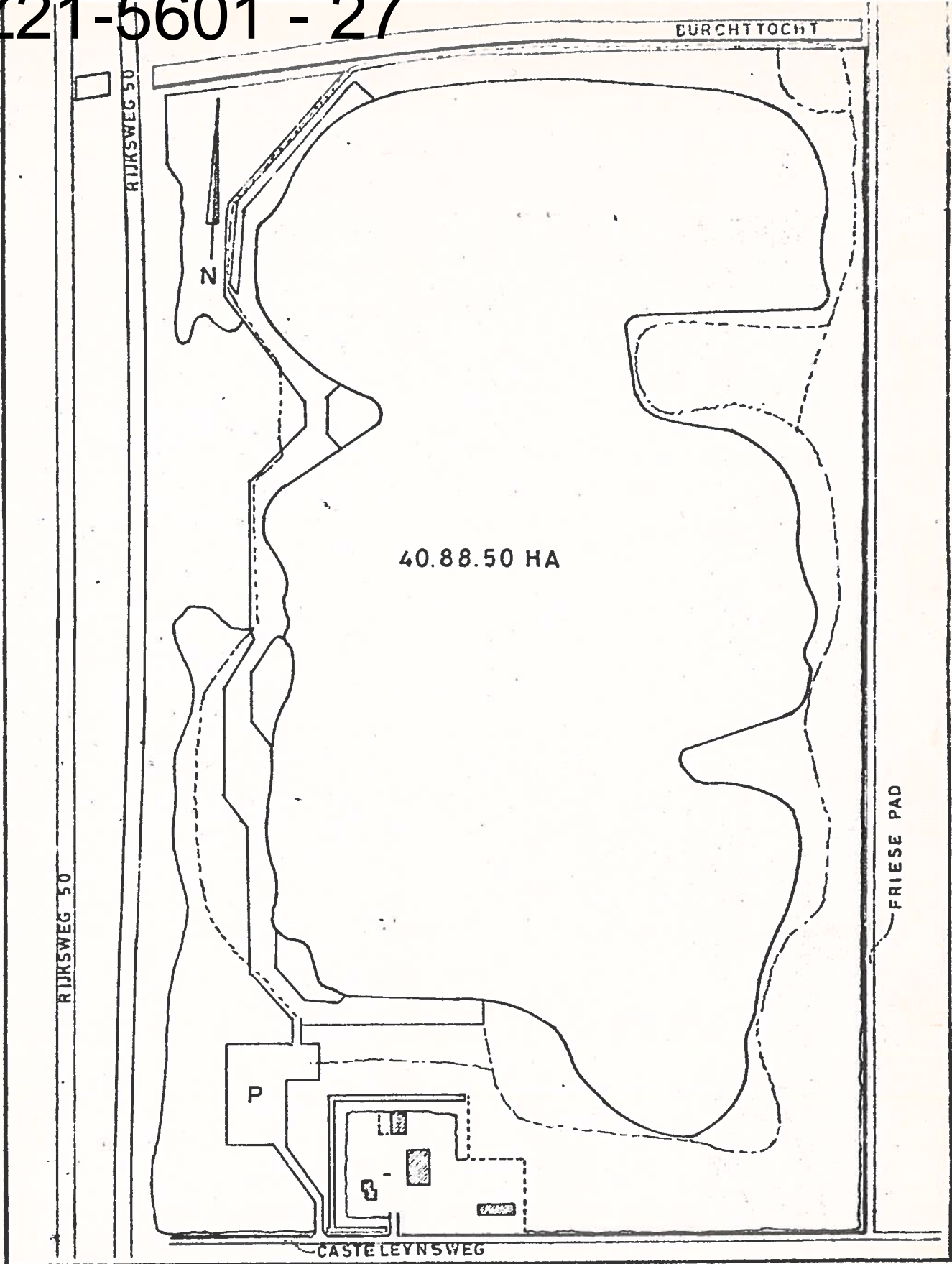
Een stuk fossiel hout, gevonden in het keileem.

Foto: Directie Wieringermeer.

sponzen, Orthoceren- en Beyrichienkalken, prachtige Trilobieten en vele andere, meest van Silurische ouderdom. Tevens was uit het te ploegen en te beplanten terrein, grenzend aan het reservaat, nog systematisch een aanzienlijke hoeveelheid kalkstenen van enige schollen bijeengebracht, alsook veel klein materiaal, kalksteengruis, dat voor de rode schollen typerend is. Deze monsters vormen met de paar duizend kalkstenen een afzonderlijke studiecollectie, welke voor bewerking door een geologisch student gereedliggen, terwijl voorbereidingen voor deze bewerking reeds zijn getroffen.

Waar tenslotte nog door de heren *Van der Lijn* en *Hellinga* een aantal zwerfstenen op het reservaat genummerd en gedetermineerd is, is het tevens voor de bezoeker van het terrein mogelijk kennis te nemen van een aantal van de interessantste blokken van het gebied: van een prachtige Aplit met gletscherslijvlak en -krassen, van een wondermooie Porfriet, een Conglomeraat, een prachtig gelaagde Zandsteen met discordantie, een grote Stockholmgraniet, een Upsalagraniet van forse afmetingen, grote Rapakivis, Salagraniet, Kroppefjäll gneisgraniet uit de buurt van het Wettermeer, een Hagagraniet en een Kinnediabaas en nog vele andere. Tenslotte is er ook nog een zeer goede, ontsloten rode keileemerschol te zien in het Zuiden van het reservaat.

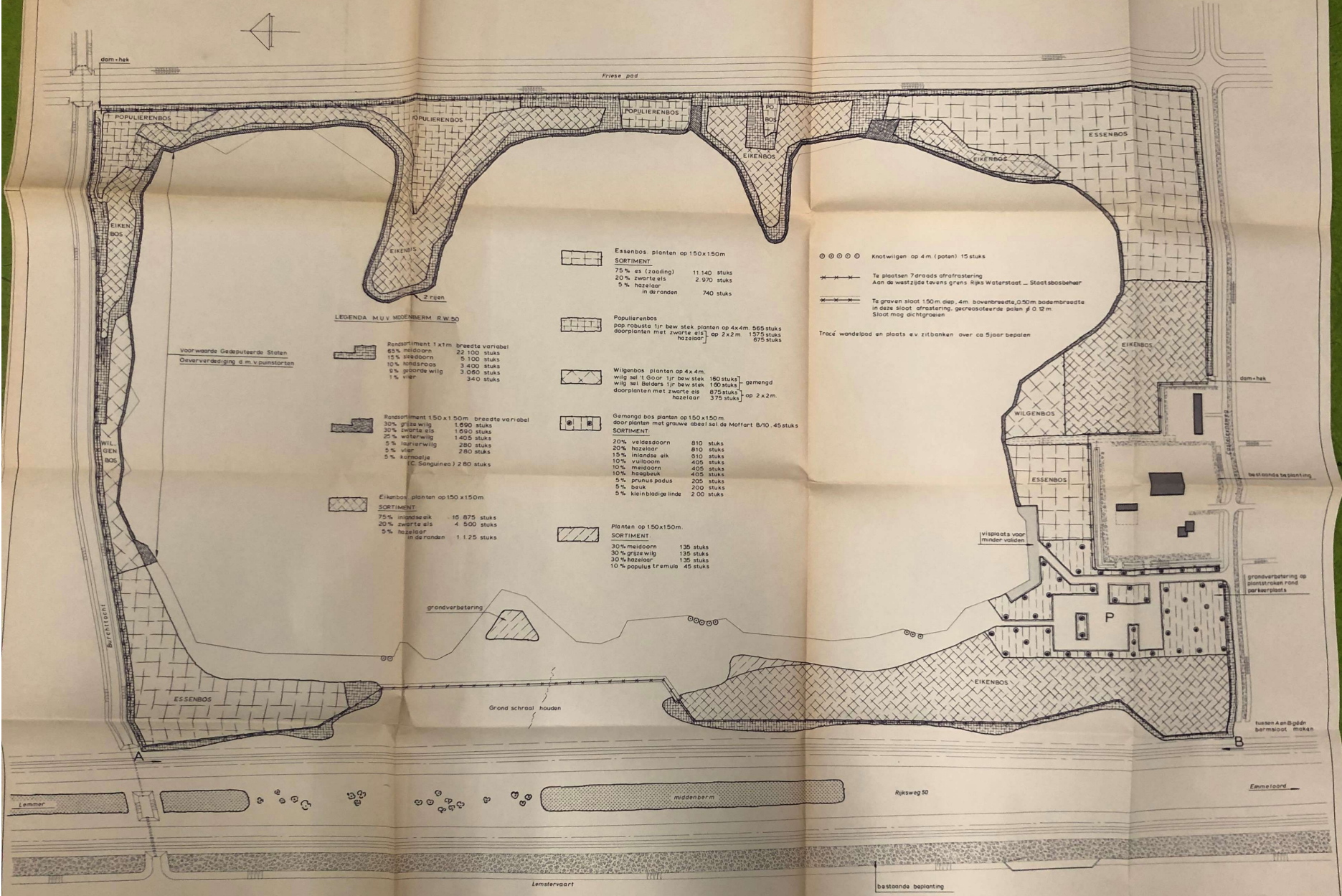
P = Parkeerplaats

— Talud geheel in onderhoud bij Staatsbosbeheer

— Wegsloot geheel in onderhoud bij Staatsbosbeheer

NOORDOOSTPOLDER
BEPLANTINGSPLAN „CASTELEYNSPLAS”
Schaal 1:10.000

Roosje Landau

LEGENDA M.U.V. MIDDEMBERM R.W.50

Voorwaarde Gedeputeerde Staten
Oeververdediging d.m.v. pinstortsen

Randsortiment 1 x 1 m breedte variabel	85% meidoorn	22 100 stuks
	15% veldsdoorn	5 100 stuks
	10% hondsroos	3 400 stuks
	8% gedroogde wilg	3 080 stuks
	1% vlier	340 stuks

Randsortiment 1,50 x 1,50 m breedte variabel	30% grize wilg	1 690 stuks
	30% zwarte els	1 690 stuks
	25% waterwilg	1 405 stuks
	5% laurierwilg	280 stuks
	5% vlier	280 stuks
	5% acornajde (C. Sanguinea)	280 stuks

Eikenbos planten op 150 x 150 m		
SORTIMENT		
75% inopde eik	15 875 stuks	
20% zwarte els	4 500 stuks	
5% hazelaar in de randen	1 125 stuks	

Essenbos planten op 150 x 150 m		
SORTIMENT		
75% es (zaailing)	11 140 stuks	
20% zwarte els	2 970 stuks	
5% hazelaar in de randen	740 stuks	

Populierbos		
800 robuuste 1 jr bew. stek planten op 4x4 m	565 stuks	
doorplanten met zwarte els op 2x2 m	1 275 stuks	
hazelaar	675 stuks	

Wilgenbos planten op 4x4 m		
wilg sel 1 jaar 1 jr bew. stek	180 stuks	
wilg sel 2e jaars 1 jr bew. stek	100 stuks	
gemengd doorplanten met zwarte els	675 stuks	
hazelaar	375 stuks	
op 2 x 2 m		

Gemengd bos planten op 150 x 150 m		
doorplanten met grauwe abes sel de Moffart 8/10 45 stuks		
SORTIMENT		
20% veldsdoorn	810 stuks	
20% hazelaar	810 stuks	
15% inlands eik	610 stuks	
10% veldsdoorn	405 stuks	
10% meidoorn	405 stuks	
10% hondsroos	405 stuks	
5% prunus pedus	205 stuks	
5% beuk	200 stuks	
5% kleinbladige linde	200 stuks	

Planten op 150 x 150 m		
SORTIMENT		
30% meidoorn	135 stuks	
30% grize wilg	135 stuks	
30% hazelaar	135 stuks	
10% populus tremula	45 stuks	

○ ○ ○ ○ ○ Knotwilgen op 4 m (poten) 15 stuks

Te plaatsen 7e draads afrostraling Aan de westzijde tevens grens Rijks Waterstaat - Staatsbosbeheer

Te graven sloot 150 m diep, 4 m bovenbreedte, 0,50 m bodembreedte in deze sloot afrostraling, gecreosoteerde pelen ϕ 0,12 m Sloot mog. dichtgroeien

Tracé wandelpad en plaats v.v. zitbanken over ca. 5 jaar bepalen

